

C. Egevang

PINNGORTITALERIFFIK ■ GRØNLANDS NATURINSTITUT

UKIUMOORTUMIK NALUNARUT 2007

Ukiumoortumik nalunaarut 2007

Siulequt	3
Immami uumassuseqassutsip ataqatigiinneranut silaannaallu	
sunniutai pillugit suliassaqarfik.....	4
Aalisakkanut raajanullu immikkoortortaq	10
Miluumasunut timmisanullu immikkoortortaq	13
Paasissutissiisarfik.....	19
Pinngortitaleriffimmi atugassarititat.....	20
Siunertaq, suliassat, aaqqissuussaaneq	20
Aningaasalersornera	21 - 23
Illuutit angallatit	24
Sulisut.....	25 - 27
2007-imi suliat	28

Pinngortitaleriffik ■ Grønlands Naturinstitut

Ukiumoortumik nalunaarut 2007

Aaqqissuisoq: Pinngortitaleriffik ■ Grønlands Naturinstitut

Ilioqqarnera: Layout Jette Brandt

ISSN: 1397-6109

ISBN: 87-91214-35-1

Ukiumoortumik nalunaarut taamaallaat qarasaasiakkuugassanngorluni saqqummersitaavoq.

Ukiumoortumik nalunaarut Pdf-inggugaq uannga aaneqarsinnaavoq

<http://www.natur.gl/publikationer/arsberetning>

Pinngortitaleriffik ■ Pinngortitaleriffik ■ Postboks 570 ■ 3900 Nuuk

Tlf. +299 36 12 00 ■ Fax +299 36 12 12 ■ E-mail info@natur.gl ■ www.natur.gl

Fernando Ugarte

Pinngortitaleriffiup 2007-imut ukiumoortumik nalunaarutaa matumuuna saqqummiunneqassaaq. Nalunaarummi pisut assigiinngitsut immikkut taasariqartinneqartut taaneqarput, pinngortitaleriffiup suliassatigut paasissutissiisarnikkullu suliai naatsumik oqaluttuarineqarlutik, illutat atortullu, aningaasaqarneq kiisalu sulisut aammalu 2007-imi suliassimasut – tassa ataatsimiinnerit, misissuinerit, oqalugiarnert, saqqummersitat assigisaallu ataatsimut aamma oqaluttuarineqarlutik.

Ukiumoortumik nalunaarut qarasaasiakkut taamaallaat pdf-inngorlugu saqqummersinneqarpoq. Pinngortitaleriffiup suliati pillugit paasissutissiisarneri annermik ilisimatuussutsikkut atuagassiatigut nalunaarusiatigullu saqqummiunneqartarput, paasissutissiisarneri allat pingaartumik pinngortitaleriffiup nittartagaatigut tusagassiutitigullu saqqummiunneqartarlutik.

Pinngortitaleriffik 2003-ip aallartinnerani ukiuni 2003-07-imi suliassani ineriartornissanilu pillugit periusissanik pilersaarusiopq. Pilersaarut taanna aammalu pinngortitaleriffiup suliai pillugit paasissutissat allat nittartakkatsinni – www.natur.gl - nassaarineqarsinnaapput

Atuarluarina!

Klaus H. Nygaard
Pisortaq

Hlans Ramlov

Immami uumassuseqassutsip ataqatigiinneranut silaannaallu sunniutai pillugit suliassaqarfik Galathea 3 ulluni 9. Januarimiit 8. Februarimut Qalasersuaq Kujallermut angalammat Søren Rysgaard angalanermi aqutsisuuvoq. Galathea 3-p angalanerani immap qaata carbonateqassusianik misissugasatut tigooqqakkat ilarparujussui Pinngortitaleriffiup misissuisarfittaavini misissoqjissarneqarput. Aammattaq paasissutissat angalanermi katersorneqartut pillugit suleqatigiinnerit assiiginngitsut angalanikkut aallarnersarneqarput, kiisalu Pinngortitaleriffimmi misissuisut nunanilu allani misissuisut nuimasut arlallit akornanni Issittumut tunngassuteqartutigit suleqatigiinnerisigut suliniutit assiiginngitsut aallartinneqarlutik. Erseqqissumik oqaatigissagaani suleqatigiinneq tamanna Qalasersuup Avannarliup sikuata allanngoranera pillugu suliniutip aallartinneranik nasataqarpoq (kingusinnerusukkut sukumiinerusumik nassuiarneqassaaq) kiisalu ilisimasassarsiorluni angalanermi misissuisut peqataasut Pinngortitaleriffimmi sivisuumik misissuineranittaaq nasataqarluni.

Nuup Kangerluani misissuineq MarinBasisimik taasaq aallaavigalugu misissugassanik qaammatikkaarlugu tiguisoqartarpoq. Pinngortitaleriffik misissuinerit MarinBasisimik taasat sivisuumik ingerlanneqartusatsat Nuuk Basis aamma Zackenberg Basisumut tunngasortaannut akisussaavoq. MarinBasiimi Nuup Kangerluani aammalu Young Sundimi tarajoq kiisalu immap uumasuaraasa minnersaat misissugassanik ti gooraaffigineqartarput kiisalu marraq, uumasut immap natermiut, aalisakkat qullugiaaraat, timmissat imarmiut kiisalu qipoqqaat misissugassanik tiguisiffigineqartarlutik. Misissugassat tamakku Pinngortitaleriffiup misissuisarfiini misissorneqartarput, aammalu imaani avatangiisini uuttuutit assiiginngitsut piffissap ingerlanerani allanngoriartorneri pillugit paasissutisani amerlasuunik pissarsivigineqartarlutik. Piffissap ingerlanerani misissuisarnerit atorlugit imaani uumassusileqarfiit paasilluarsinnaanerulissavavut – pingaartumik avatangiisit (sikut, nittaattarnera/siallersarnera, sarfap, kissassutsip) aammalu uumassusillit (uumasuaqqat uumassuseqarnermi aallaqqa-

taasut, neriniartarnek, uumasut assigiinngitsukkuutaat katitigaanerit il.il.) pillugit uuttuutit assigiinngitsut imminnut ataqatigiinneri soqutiginaateqarput. Taama sukumiisumik paasinnissimanissaq silap allanngornera pissutigalugu uumasut natermiut, peqqukut, aalisakkat aammalu miluumasut annerusut nerisarisartagaasa allanngornerinik paasinninnissamut pisariaqarlunnarpoq. Professoreqarfik Issittumut "Kalaallit Nunaata imartaa – sammisaq kissartooq" oqalugiaatiaglugu Ukiorititap pisortatigoortumik ammarneqarneranut peqataagami Pinngortitalerifiup 2007-09-imut suliaasaasa ilai ilanngullugit oqaluttuarai.

Ataatsimiinnermi ilisimatusarnikkut misissuisut, atorfillit qinikkallu saniatigut Kunngissaq Frederik aamma peqataavoq. Issittumut ukiorititap ammarneqarneranut atatillugu atuagaq "Carbon cycling in Arctic Marine Ecosystems: Case study Young Sund" Meddelelser om Grønland Bioscience volume 58, saqqummersinneqartoq Tunup avannaani 1994-imiilli suliaasimasut eqikkarnerinik imaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni sila pillugu siumut eqqori-aalluni naatsorsuinerit kingullit pillugit majimi Danmarkimi Avatangiisinik Misissuisoqarfimmi (DMI) ataatsimiinneq peqataaffigineqarmat, Pinngortitaleriffimmi misissuiffiup naatsorsugai kiisalu suliniut maanna piareerluinnarneqarsimasoq saqqummiunneqarput. Siumut DMI-mit naatsorsuineri ilaatigut kiassuseq, sialuk/nittaalaq sikullu nunap immikkoortukkanut tunngatillugit siumut eqqoriarneqarmat assersuutigalugu Nunap Isuata eqqaani sila ukiut tulii 50-it ingerlaneranni 2-3 grader C-iusinik, Qefer tarsuup Tunua 1-2 grader C-inik taavalu tunup avannaa 10-12-inik kiatseriarsinnaasutut eqqoriarneqarpoq. Taamaaqataanillu immap sikuusarnera kilometerinik untritilikkaanik avannarpassinnerulisaaq. Tassa allannguutit inunnut uumasunullu

Fernando Ugarte

malunnaateqartussat tamassaapput. Siumut naatsorsuineri kiassuseq pillugu siusinnerusukkut naatsorsukkat ilumoortuunerat uppersarneraqarpoq, taamaattorli allannguutit siusinnerusukkut naatsorsukkaniit malunnarneruniarpasillutik.

Professoreqarfik Immap Sikua Silallu pissusaa pillugit suliniummik, DMI-miit, Danmarks Tekniske Universitimiit, Københavnip universitianiit, Risømiit aammalu Scottish Association of Marine Sciencemiit peqataaffigineqartumik aallartitsinnermut akisussaavoq. Tamatumani siunertaasoq tassaavoq ilisimatuussutsikkut misissuisut assigiinngitsunik tunuliaqutallit nunarsuup silaannartaata, immap sikuata aammalu immap akornanni kuldioxidip nikerartarnera pillugu paasissutissanik pigineqareersunik sulisissallugit kiisalu immap sikuata gasinik nunarsuup silaannartaaniit immamut ingerlaartitsinnermi qanoq inissisimaneramik pingaarutaanillu misissuisissallugit. Tamatumani silaannaq ilt aammalu silaannaq kiatsikkiartortitsisartooq kuldioxid qitiutillugit sammeneqarput. Gassit immamut

Pinnortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

ingerlatinneqartarneranut immap sikuata pinnortarnera pingaaruteqarpoq.

Maajimi Nuup eqqaani sersersuarmiit avamut Fyllap Ikkanneranut angalasoqarpoq. Immap pissusiata aammalu uuttortakkat tamakku ammassannut, arfernut aammalu immap naqqata uumasuisa amerlassusiinut attuumassusilerneqarnissaat angalanermi siunertaavoq. Ilisimatuussutsikkut misissuisut arlallit avataaneersut misissuivitsinni ilisimatuussutsikkut misissuisunik peqateqarlutik ilaapput. Paasisatta soqutiginaateqartut ilaat tassaavoq Nuup Kangerluata naqqa silarsuarmi uumasuqarnerpaat ilagimassuk. Suliaq ingerlanneqarpoq inernerilu saqqummiunneqassallutik.

Suliap Nuuk Basisip (BioBasis, GeoBasis, KlimaBasis) sinnera Kangerluarsunnguami ingerlanneqartussaajimi aallartinneqarpoq. Misissuinermitamatumani isuma tunngavigineqartoq Tunumi Zackenberg Basisimit 1995-imiilli ingerlanneqarsimasumit pissarsiaavoq. Ukiut qulerluinnaat ingerlaneranni ilisimatuussutsikkut misissuisut teknikerillu aasat tamaasa paasisutissanik katersisarput, paasis-

Pinnortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

sutissallu tamakku Issittumi silap allanngornerata sunniutaanik misissueqqissaarnermut allaaserinninermullu ilisimatuussutsikkut misissuisunit atornerqarsinnaapput aammalu issittumi uumassusileqarfiit allanngornerata silarsuup sinnerata silaannaanut qanoq sunniuteqarneranik paasiniaarnermut atornerqarsinnaallutik. Paasisat ima pitsaatigipput ungasisoq isigalugu Issittup silaata, ukiuni kingullerni nunarsuup kiatsikkiartornera pissutigalugu ilisimatarnikkut pingaartinneqalersimaqisup, malinnaaffigineqarnerani nunat tamalaat akornanni malitasatut isigineqalersimalluni.

Nuuk Basis sisamanik immikkoortortaqaqpoq:

S. Rysgaard

Silap, nunap, uumasut aammalu immap misissuiffigineqarneri, taakku tassaapput paasissutissanik aqqissugaasumik katersinermi suliniutaasut. Uuttortaanerit nutaat Zackenbergimiit allaaqutigaat kalaallinut ilisimatuunngornianut iliniarfissaqqissuugamik.

Nuummiit Kangerluarsunnguaq uuttortaaffiusoq akunnerup affaani tikinneqarsinnaavoq, tamatumuunakkullu inuit tamaani najugallit peqataatinneqarsinnaapput, tamannalu Zackenborgimi ajornarpoq. Taamaalilluni sulisut tassaalerput Pinngortitalerif fimmeersut (uumasunut imaanullu tunngasortaani) aammalu Misissueqqaarfimmit Asiamit (nunamut silamullu tunngasut), taamaammallu Nuuk Basis Kalaallit Nunaanni ilisimasani katersuinermut toqqaanaqisumik tapertaassaaq. Aamma atuartut, ilinniarnertuunngorniat allallu soqutiginnittut peqataatinneqarsinnaasimapput, siunissarlu isigalugu pifinni pineqartuni asilerisumiit sullissisoqartalernissaa takorloorneqarsinnaavoq.

Junimi julimilu misissuiffiup pisortaa tyskit immamik misissuutaannut nutaamut "Maria S. Meria-

nimut" kitaani (Nuup Uummannallu akornanni) angalaqataavoq. Suliaq taanna naalagaaffiit arfineqpingasut issittumut ukiorititaasumut atatillugu suleqatigiinneratigut ingerlanneqarpoq Pinngortitaleriffiullu misissuivittaava suleqatigiinnermut peqataavoq. Ilisimatuussutsikkut misissuisut ulloq unnuarlu immap naqqanit ammut itisuumit qanga silap pissuserisimasaanik paasititsisinnaasunik aammalu massakut silap allanngoriartorneranik erseqqinnerusumik paasititsisinnaasunik tigooraapput. Paasissutissat tamakku aamma silap siunissami allanngoriartornera pillugu qarasaasiakkut eqqoriaatinut tunngavissatut atorsinnaapput. Suliamut ilanngullugu Uummannami atuartut annerit atuartinneqarput angallammilu issimasut tamakkerlutik atuarfimmud pulaarlutik. Aqagu qaasukkullu nunaqqatigiit tamarmik angallammud pulaarsarneqarput.

Julimi Pinngortitaleriffiup misissuutitaava "Aage V Jensen II" tikippoq. Angallat pingaartumik ilisimatuussutsikkut misissuisunik Kangerluarsunnguaasuassutitut atorneqassaaq. Misissuffik maanna inunnik sumiiffinnut misissuiffiusunut aasaane-

Bula Larsen

Bula Larsen

rani pilertortumik angallassisinnaalerpoq aamma-
lu ukiuunerani kangerluup qinnguani sikup sinaava-
nukaassuisinnaangorluni snescooterillu nassataa-
rineqartut atorlugit nunamut ingerlasoqaqqissin-
naangussalluni. Angallat tikikkamili atorluarneqa-
lerpoq 2007-imilu ilisimatuussutsikkut misissuinerni
annertuuni pinngitsoorani pigisariaqarsimalluni.

Julimi svenskit sikusiutaat "Oden" atorlugu
Qalasersuaq avannarlermi Lomonosovip quassut-
taanut angalanissaq piareersarneqarpoq. Angala-
nermi siunertaasoq tassaavoq § 76 naapertorlugu
sumiiffiit oqartussaaffigisat allineqarsinnaanerannut
atatillugu Kalaallit Nunaata avannaani nunap im-
map naqqatigut avammut ataneri pillugit ilisimasa-
nik pissarsiniassalluni. Pinngortitaleriffiup angala-
neq taanna misissuineramik allamik malitseqar-
tippaa immap sikuata silap pissusianut sunniutaanik
misissuineranut atatitaasumik.

Misissuivimmi immanut ilisimatumik atorfini-
tsisinikkut maanna DMI immanut silamullu tunnga-
sutigut misissuineramik suleqatigineqalerpoq. Augusti-
mi folketingip avatangiisinut pilersaarusiormullu
ataatsimiititaliaa avatangiisinut ministeri Connie
Hedegård peqateqatigalugu Nuuk Basis Pinngortita-
leriffillu takusarlugit tikeraarput. Tamatuma saniati-

gut Nordisk Ministerråd sivikitsunnguamik tikeraar-
poq. Tamarmik pinngortitaleriffik suliaavullu nuanna-
rutigisorujussuaat.

Septemberimi Kalaallit Nunaanni sinerissami
silap allanngoriartorneranik ilisimatuussutsikkut
misissuisussat qassiit tikeraarput. Nuuk Basis aallaa-
vigalugu ilisimalikkat ilimatuussutsikkut misissuisu-
nit atorneqarsinnaasimapput aammalu nunarsuup
silaannartaata immallu qaata akornanni CO₂-ip nika-
rartarnera pillugu sukumeeqisunik uuttortaasoqar-
poq. Tamattaaq ilisimatuussutsikkut misissuisut
marluk Galathea 3-imiit tikeraarput taakkulu ator-
torissaarutivut atorlugit kulstofu pinngortitameersoq
arrorsimasoq alkaliniussorlu misissoqqissaarpaat.
Nunap qaata ernga nunarsuarmit tamarmi misissoq-
qissaarneqarpoq.

1. oktober, professor Søren Rysgaard aallarni-
saataasumik Nuup katersortarfiani ataatsimiititsiner-
mi silap allanngoriartornera pillugu namminersor-
nerullutik oqartussat pisortaqarfiinut inatsisartunullu
oqalugiaateqarpoq. Ataatsimiinneq siunissami nunat-
ta avatangiisit silalu pillugit periaasissaanik suliaqa-
lernermit malunnartitsiniutitut eqqarsaatigineqar-
poq. Qaammammi tassanissaq suliniut "Immap si-
kua silallu pissusaa" Pinngortitaleriffiup akissaaffigi-

Bula Larsen

saa pillugu ilisimatuussutsikkut misissuisut pikkorisut qassiit tikeraartigineqarput. Suliniut majimut tungasumi naatsumik oqaluttuarineqarpoq. Misissuif-fiup immat pillugit ilisimatuua nunat avannarliit imartaanni imeq pillugu Stockholmimi ataatsimiinermut peqataavoq. Suliniummi pineqartoq tassaa-voq nunat avannarliit imartaasa imermik kuuffigineqarnerat, Pinngortitaleriffillu Kalaallit Nunaata imartaanni uuttortaasuvoq. Tamanna soqutiginaateqarpoq erngummi Kalaallit Nunaata imartaanni sarfat sunnertarmagit – aamma silarsuup sinnerani immap sarfai..

Novemberimi suliniut ECOGREEN pilersaarusioreqarpoq, misissuiffillu KVUG-mit aningaasaliiffigineqarpoq. Uumassusillit aallaavigalugit Kalaallit Nunaata imartaanni uumasunik iluaqteqarnerup aqunneqarnerata misissuiffigineqarnissaanut katil lugit 4 mio. kr.-it missaat atorneqassapput. Ajoralu-artumik suliniutip inuiaqatigiinnut tunngasortaa aningaasassaqaartinneqanngilaq, suliniummilu aamma Kalaallit Nunaata kujasinnerusortaa kisimi uuttortaaffigineqassalluni. Silap, immap pisuussutaa- sa, inuit sunniutaasa qanoq ataatsimut sunniuteqar- tARNERi ilisimaneqaqqalaaqaat aammalu sullissive- qarfitsigut atugassarititaasut killeqaqalutik, taa- maammallu uumassusillit aallaavigalugit Kalaallit

Nunaata imartaanik aqutsinermi ilisimasatigut tun- ngavissat aamma killeqaqalutik. ECOGREEN aqutigalugu silap allannguutigisinnaasaasa imaani uumas- susileqarfiit qanoq issusiinut, qanoq atuunnerinut kiisalu kinguaassiorfiulluarnerinut sunniutaat paasil- luarsinnaanerulissavagut kiisalu inuiaqatigiinnut sunniutaat aammalu inunnit qanoq sunnerneqartar- neri paasilluarsinnaanerulissallutigit aammalu Kalaallit Nunaanni uumassusileqarfinnik aqutsinermi sullissiveqarfitsigut atugassarititaasut ersersinne- qassallutik.

Decemberimi Pinngortitaleriffiup Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik uuliasiortitseqatigiif- fiillu qassiit Kalaallit Nunaanni uuliasiortoqarsinnaa- nera pillugu ataatsimeeqatigai. Kalaallit Nunaata imartaanni uuliaqarneranik misissueqqissaartoqalissa- galuarpat qalluisoqalissagaluarpallu avatangiisnik misissuinerit eqqarsaatigeqqissaarneqarsimanissaat pingaaruteqarpoq. Sumiiffinnik Kanumasnik taane- qartartut uuliaqarneranik misissueqqissaarnissamut qalluinissamullu akuersissuteqarnissamut ammar- neqarnissaanik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kissaataanut sumiiffiit annertuut mar- luupput: Kalaallit Nunaata kitaata avannaani Tunul- lu avannaani avannarpasissutsimit 72°-imit avan-

Pinngortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

narpasinnerusq. Misissuiffissat annertuut paggatassanngorlugit ammaannginnerini avatangiisitigut periusissiorfiusussamik naliliisoqartarnernunat tamalaat akornanni nalinginnaavoq, periusissiorfiusumillu avatangiisitigut naliliinissaq sioqqullugu misissuinerit uuliasiornerup kingunerisinaasaanik naliliinissamut ilisimasani katersuiffiussaput. Periusissiorfiusumik avatangiisinik naliliinissamut misissuinessamut pilersaarut DMU-p, Pinngortitaleriffiup kiisalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup suleqatigiinnerisigut suliarineqarpoq. Misissuinerit qasseerpassuit DM, DMI misissuiffiillu allat peqatigalugit ukiuni aggersuni ingerlanneqassapput.

Aalisakkanut raajanullu immikkoortortaq

Uumasut aalisarnikkut inuiaqatigiinnut pingaaruteqarnerpaat iluaqutigineqarnerat illersorneqarnerallu pillugu ilisimatuussutsikkut siunnersuisarnermut immikkoortortaq akisussaavoq. 2007-imi suliat raajat, qalerallit, assagiarsuit aammalu suluppaakat ili simatusarfigineqarnerannut tunnganeruupput. Tamatumani saniatigut immikkoortortamiit uumasut annikinnerusumik sammeneqartut tassaapput nipitsat, uuluit aammalu kapisillit. Ilisimatuussutsikkut misissuisut siunnersuisarnerminni paasissutissat aalisarnermit pisut aammalu biologit ilisimatuussutsikkut misissuinerannit pisut atortarpaat. Misissuinerit paasissat nunat tamat ilisimatuussutsikkut suleqatigiiffiini saqqummiunneqartarput ilisimatuunillu nunanit ilaasortaasuneersunit uumasut assigiinngitsut qanoq issusii sa allanngoriartornerisa naliliivigineqarneranni ator-neqartarlutik. Tamatumani kingorna ilisimatuussutsikkut misissuisut uumasut pillugit siunnersuuteqartarput Pinngortitaleriffimmiit Naalakkersuisunut saqqummiunneqartartunik.

2007-imi Pinngortitaleriffik Aalisarnermut Pisortaqarfimmik suleqateqarluni suliniutinik qassiinik

aallartitaqarpoq Namminersornerullutik Oqartussani (EU-p aalisarnermut aningaasaliissutaaniit) kontumit immikkuullarissumit (50.01.03)-imiit aningaasalersugaasunik. Suliutit atorlugit ilaatigut saarullit qalerallilu pitsaanagerusumik paasisaqarfigineqarnissaat siunertaavoq. Pinngortitaleriffiup kilisaataataa Paamiut atorlugu Tunumi aalisakkanik misissuisoqarpoq. Suliame tassani avataani saarulleqarfinni saarullit ukioqatigiikkuutaat katitigaanerisa paasinarneqarnissaat annermik siunertaavoq. Avataata saarullii 2003-imi aammalu 2005-imi pinngortuupput. Misissuinermissaat saarullit angisuut suffiginnaat Kalaallit Nunaata avataani saarullinnut ilaagunavissut nassaarineqarput. Paasisutissanik siunnersuinermit atugassanik tunngavissaqarluarnerulerumalluni Pinngortitaleriffik Tunup avataani Kitaanilu nunap iluani iluanaarniutigalugu aalisarnermi paasisutissarpassuarnik katersivoq. Paasisutissanik katersinermit ilaatigut paasineqarpoq saarullit Tunup imartaani erniortuusut.

Paamiut atorlugu Tunumi Baffinillu Ikerani angalanermi saarullit qalerallilu amerlaqisut nalunaaqutsorsorneqarput. Saarullit 2863-it nalunaaquttanik qangatoortunik tbarinik Tunumi nalunaaqutserneqarput. Baffinip Ikerani qalerallit katillugit 8256-it nalunaaquttanik qangatoortunik tbarinik nalunaaqutserneqarput, taakkunanngalu qalerallit 3092 siunnamik suli nalunaaqutserneqarput kingusinnerusukkat pisarineqarunik alliartorsimaneri takuneqarsinnaaniassammata. Pinngortitaleriffiup ukiuni aggersuni neriutiga aalisartut aalisarnerminni nalunaaqutut naammattoortakkat suli tunniuttassagaat.

Suliaq CEDER atorlugu raajarniarnermi pisarisoortakkat amerlassusii suussusiilu paasinarneqarput. 2007-imi Pinngortitaleriffik kiisalu KANUAANAMIT malinnaatitat kilisaatini raajarniutini assigiinngitsuni pisarisoortakkat amerlassusiviinik suussusiinillu nalunaarsuipput. Raajarniarnermi pisarisoortakkat

pillugit ilisimasaqarnissaq imartatsinni aalisakkat assigiinngitsut, soorlu saarullit, pinngorarnernannik paasinninnissamut pingaaruteqaqaaq. Ilaatigut paasisaq tassaavoq pisarisoortakkat ataatsimut isigalugit amerlavallaartanngitsut aalisakkallu assigiinngitsut amerlavallaartararik, pisarisoortakkallu pingarnerit tassasut: suluppaakkat aammassaallu.

2007-imissaaq qaleralinnut tunngasunik marloriarluni suliaqartoqarpoq. Ilaatigut Tunup, Islandip Savalimmiullu imartaanni qalerallit amerlassusii pillugit kisitsisitigut missingusiaq nutaaq ineriartorteqqinneqarpoq kiisalu Rasmus Nygaard december 2007-imi kandidatinngormat qalerallit kingornussisarnermut atortui pillugit suliniut inaarneqarluni.

Claus Stenbergip oktober 2007-imi Ph.D-inngorniutini Bergenip Universititiani illersorpaa. Ph.D-inngorniutaa Claus Stenberg immikkoortortami suli gallarmat suliarineqarluni aallartippoq nunattalu kitaata imartaata qaleralii pillugit paasisutissat atorlugit suliaalluni. Soraarummeerummi pineqartut tassaapput nunatta kitaata qaleraliisa kinguaasiorneri, paasisatigullu ilisimanarpoq alliartorfissat amerlassusiat qalerallit amerliartornerannut aporfuisinnaasartooq. Soraarummeerummissaaq tikkuarneqarpoq qaleraleqarfiit ataasiakkaat immikkoortillugit aqunneqartariaqanngitsut.

Aalisakkanut raajanullu immikkoortortaq suliaminut atatillugu sulianik uteqattaarneqartartunik assigiinngitsunik suliaqartarpoq. Assersuutigalugu tamakku ilaatigut tassaapput angalanermik allattuifinnik misissueqqissaarnerit, siunnaat misissornerisigut aalisakkanik utoqqaasisersuineq, aalisarnermit misissugassanik tigooraaneq misissueqqissaarnerlu, assagiarsuit suaaneriniit ineriartornerannik misissuineq, aalisarnermi kisitsisinik misissueqqissaarneq kiisalu raajaqassutsimik, assagiarsuqassutsimik, qaleraleqassutsimik, saarulleqassutsimik kiisalu qaleraleqassutsimik ukiut tamaasa misissuisarnerit. Tamatu-

Pinngortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

ma saniatigut immikkoortortaq ilisimatusarnikkut suliniutissanik nutaanik pilersaarusiortarpoq ingerlat-sisarlungilu, nalunarusiortarluni, ataatsimiinnernit paasisutissiorarluni, ilisimatuussutsikkut allaaserisa-qartarluni kiisalu siunnersuisarluni aammalu ilisima-tuussusermut tunngasutigut nunat tamalaat ataatsi-miinnerinut peqataasarluni.

Taamattaaq Pinngortitaleriffik imaq pillugu paa-sissutissanik katersuisarpoq nunat tamalaat sila pil-lugu ilisimatusarneranni atugassanngorlugit nunatta-malaat paasisutissaasiviinut ingerlateqqinneqartar-tunik. Aalisartut, biologit, aalisarnermik nakkutillii-sut, piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliiisut kiisalu kattuffiit akornanni suleqatigiinneq pitsaaneruleq qullugu ilisimasaniillu paarlaasseqatigiilluarneqartaq qullugu aalisarnermut attuumassuteqartunut tama-nut attaveqarnerup annerulersinneqarnissaa immik-koortortamit pingaartinneqarpoq. Taamaammatt sul-i-sut periarfissaqaraangamik aalisartunik tamaaniittu-nik ataatsimeeqateqartarput aalisartut pisuussutit pillugit misilittagaannik paasisaqarfigiumallugit aammalu misissueriaatsit, paasisat, siunnersuinerit

uumasunullu tunngasut pillugit oqalliseqatigiumallu-git. Tamatuma saniatigut apeqqudit aalisarnermut tunngasut pillugit isumasioqatigiinnernut sulisut peqataasarput pisariaqaleraangallu ilinniartitsisar-lutik.

Uumasut immikkoortortap sammisartagai pillugit ili-simatusarneq siunnersuinerlu pillugit nunat tama-la-at ilisimatuussutsikkut sulineranni sulisut peqataa-sarput.

Immikkoortortaq nunat tamalaat suleqatigiiffiini mak-kunani sinniisuutitaqarpoq:

- Northwest Atlantic Fisheries Organization, NAFO
- International Council for the Exploration of the Sea, ICES
- North East Atlantic Fisheries Commission, NEAFC

ngatillugu ataatsimiititaliap (NAMMCO) nunat tamalarpasuit peqataaffigisaannik Norgemiit Canada-mut Atlantikup avannaata annertunersaani arfernik kisitsineq ataqatigiissaarpaa. Pinngortitaleriffik Uummannamiit Nunap Isuanullu timmisartukkut kisitsinermigut, Kitaanilu, Qeqertarsuup Sulluata kujataani umiarsuarmik kisitsinermi peqataavoq. Kiisitsinerit tikaagullinnut, tikaagulliusaanut qipoqqarnullu tunngatinneqarput. Tapertatut niisat, aarluarsuit niisarnallu misissorneqarput tamaani amerlassusiisa naatsorsornissaannut naammattumik. Qilalukkanik qernertanik kisitsinerit allat Qimusseriarsuarmut kiisalu Inglefield Bredningmut nutaamik paasissutisani tunngavissatut naatsorsuinernik tutsuiginaatilinnik kinguneqarput.

Qilalukkanik qernertanik piniartut Tunumit Kitaanillu qilalukkanik qernertanik 75-inik paasissutisat katersorpaat. Misiligutissat qilalukkat sananeqaatsimikkut allanngoraateqarsinnaanerannut, ukiuisa aalajangerniarnissaannut kinguaassiornerannullu tunngasutigut misissuiffigeqqissaarneqarput. Qaannamiit piniartut taakkua unaanik naleqqussakkanik sakkoqarlutik qilalukkat qernertat arfinillit Inglefield Bredningimi qatigaasigut qaammataasakkut nassitsissutilersorpaat.

Uummannami aatsaat siullermeersumik ilisima tusartut piniartullu qilalugaq qassutinik pisaq qatigaatigut qaammataasakkut nassitsissutilerpaat itissusersiutitaqarlunilu immap kissassusianut uuttuutitalimmik.

Qilalugaq qernertaq Pinngortitaleriffiup Niaqor-nani sullivittaavata qanittuani pisarineqarpoq. Tamatuma saniatigut Qimusseriarsuarmi qilalukkat qernertat arfinillit qassutinik pisarineqartut sisamanik nassitsissutilerneqarput. Immap pissusaanut paasissutissat qilalukkanik qernertanik arfinilinnit 2006-imi

Carsten Egevang

uuttuutilersukkaneersut Baffin Bugtimi upernaakkut 2007-imi toqqaannartumik uuttortaanernut sanillersuunneqarput.

Qilalukkat qernertat qaamaataasakkut malittarineqarneranni siunertat pingaarnersaat tassaavoq qilalukkat amerlassusiisa qanoq katitigaanerisa nalunarsornissaanni aqutsinikkut immikkoortortassat aalajangersarnissaat. Imaani paasissutissat qilalukkanik qernertaninnganneersut, silaannaap misissuiffiqineqarneranut tunngasut, tassaapput saniatigut pilersaarusiata NASA-minngaanniit aningaasaliiffiqineqartut.

Marsimiit majimullu piniartut Qeqertarsuarmiut arfivinnit uumasunit ipiutaasanit misiligutissat 157-it katersorneqarput. Ipiutaasat kinguaassioartarnerisa arferillu amerlassusiisa qanoq katitigaanerisa misissorneqarnerannut atorneqarput. Baffin Bugtimi nipit arfivinnersut qilalukkaneersullu imaani immiussutinit tissukartunit radiokkullu tusaaneqarsinnaasunit immiunneqarput. Arfiviit nipaatakkua amer-

Fernando Ugarte

lassusiisa sumut killeqarnerannik paasissutissiiner-mut iluaqutaasinnaapput taamaattumillu nakkutilliermut pingaaruteqarlutik.

Amerikami Det Nordamerikanske Applied Physics Laboratory-p puttaqutaasat imaatigut uuttortaatillit imaanilu immiussissutinik atortulersukkat Davis Strædemi, Sisimiut Baffin Islandillu akornanni 2006-imi oktoberimi kisartippaat. Puttaqutaasat 2007-imi oktoberimi nassaarineqaqqipput paasissutissallu qarasaasiakkut immiunneqarlutik. Puttaqutaasaq ataseq Sisimiut avataannut inissinneqaqqippoq. Piffissap qanoq ilineratigut nipit allangorarsinnaaner at Pinngortitaleriffimmi misissoqqissaarneqartarput. Immiussinerit tassaapput ilaatigut tunnullit, tikaagulliusaat, tikaagulliusaarnat, qipoqqaat, arfiviit, kigutillsuit, qilalukkat qernertat ussuillu nipa at.

Misissuinerit aatsitassarsiornermi silaannarmillu misissuinermi kingunerisinnaasanut tunngasumik pingaaruteqarput.

Atortulersuutit Nuup kangerluani qipoqqarnut pingasunut nipputitinneqarsimasut arferit neriniartarfii pillugit paasissutissat sukumiisut katersorne-

rannut atornerarput. Misissuineq ilaatigut arferit nukinnik qanoq atuitigisarnerisa naatsorsornerannut atornerarpoq qipoqqaat pinngortitaassutsiminni qanoq inissisimanager at paasilluarumallugu.

Misissuineq ilaqartinneqarpoq uuttortaat teodolit atorlugu Nuummi Akianilu qipoqqaat takkutarnerisa nunami alapernaarsorneqarneerisigut, kiisalu qipoqqaat sarpiisa qanoq qalipaateqarnerannik assilissat takutitaasigut.

Qipoqqaat assigiinngitsut 20-t assingi 2007-imi katersorneqarput. Nuummi qipoqqaat misissuiffigineqarnerat Pinngortitaleriffiup Marine Basic Programianut ilaapput.

Kalaallit piniartut DMU-milu (Danmarks Miljøundersøgelse) ilisimatusartut ikiortigalugit aprilimi Sisimiut eqqaanni aarrit qatigaannut qaammataasakut nassitsissutit aallaammik kappunneqarput. Siunerarineqarpoq aarrit neriniartarfimminnik atuinerat upernaakkullu angalaartarnerat misissussallugu. Baffin Islandimi, Hudsonsstrædemi Kitaanilu aaver-nit ipiutaasanit misiligutit DMU-mi timip sananeqaatanik misissuariaatsit iluaqutigalugit sanilliusorne-

Juliane Krieger

qarput. Malittarinninnerup timillu sananeqaataasa ersersippaat aarrit Kitaani piniarneqartartut aasakkut Baffin Islandimut ingerlaartartut. DMU-p, Canadami Department of Fisheries and Oceans (DFO) kiisalu piniartut Sisimiuneersut, Pangnirtungimeersut Qikiqtarjuarmiut suleqatigiinneranni saniatigut aarrit arfineq-pingasut Baffin Islandip eqqaani augustimi nassitsissutilersorneqarput ipiutaasanillu misiligutit timip sananeqaataasigut misissugassanngorlugit tiguneqarlutik.

Augustimit oktoberimullu aarrit Baffin Islandip ilaa sinerlugu timmisartuminngaanniit kisinneqarput. Kisitsineq DFO-p, Nunavumi piniartut Pinngortitalleriffiullu akornanni suleqatigiinnermut pilersaarsiap ilagaa.

Aataat Grønlandshavip kangiani kitaanilu New Foundlandip eqqaani nalinginnaasumik erniorfeqarput. Aataat amerlalluinnartut 2007-imi upernaakkut Kitaani erniorput. Taama pisoqarnera misissuiffigineqarpoq kiisalu pisanit paasissutissat, misiligutisaniq tigusisarnerit piniartunillu apersuinerit iluaqutugalugit misissuiffigineqarpoq.

Kitaata kujataani qaammataasakkut nassitsissutit itissusersiutitallit natsersuarput arfineq-marlunnut ikkunneqarput. Siunertaavoq natsersuit angalaartarnerisa aqqaamanerminnilu pissusilersortarnerisa misissorneqarnissat kiisalu natsersuit imaata pissusaanik paasissutissanik katersuiffiginissat.

Natsersuit Kitaata kujataani nalunaaqutsorsorneqartut immap pissusaanik paasissutissanik katersinermi atussallugit piukkunnaateqarput, tassami meterit 100-t arlallit itissusilimmut aqqartarmata aammalu Grønlandshavi, Danmarks Strædi, Davis Strædi Baffin Bugtilu aqqusaartarlugit, Labradorimi New Foundlandimilu erniorfigisartakkaminnukartillutik. Pilersaarut Canadami DFO suleqatigalugu ukiut arlallit ingerlanneqarpoq.

Aatsitassarsiulersinnaanermut atatillugu misissuinernut ilanngullugu Grønlandshavimi sikorsuarni qaammataasakkut nassitsissutit nannunut 12-inut ikkunneqarput nannut angalaartarneri misissuiffiginarlugit. Nannunik misissuinerit allat 2007-imi ingerlanneqartut ilagaat DMU suleqatigalugu nannut mingutsitsinermik akornusersorneqarnerannik misissui-

Aqqalu Rosing-Asvid

nerit, kiisalu paasissutissat siornatigut katersukkat annertuumik misissoqqissaarnerat.

Ukiut arfineq-aappassaat ingerlatiinnarlugu ka-laallit piniartut Ilulissat, Uummannap Upervaviullu eqqaanni mitit erniorfiini 32-ni paasissutissat katersorpaat. Suliassatut pilersaarut 2007-imi naliliivigineqarpoq, ilisimatusartut piniartullu ataatsimoorlutik mitit erniorfiini 32-ni taakkunani kiisalu erniorfinni allani 25-ni paasissutissat katersorneqartut ilanngulugit. Misissuinerup takutippaa mitit erniortut malunartumik amerleriarsimasut, qularnanngitsumik miterniarnermik inatsisip 2001-imi atulersinnerata kinguneranik.

Qaanaap eqqaani appat taateraallu erniorfii assilissatigut kisitsineq atorlugu kisinneqarput. Assilissatigut paasitissat ukiup siulianeersut misissoqqissaarnerarput, kiisalu teknikkikkut nalunaarussiaq suliarineqarluni. Nuup kangerluani taateraata pillugit paasissutissat nutaat katersorneqarput, Kitaanilu tamarmi taateraaniq misissuineq aallartinneqarluni.

Tunup Avannaarsuani imeqqutaallat 50-it naajallu arlaat (sabinemåger) atortulersorneqarput,

soorlu timmissat 2008-mi pisarineqarpata timmissat taakkua ingerlaartarfii pillugit sukumiisumik paasissutissarsiviussallutik. Ilimagineqarpoq imeqqutaallat Sikuiuitsumut Kujallermut uterlugulu ingerlaartartut.

Immikkoortortaqrarfiup timmissant assigiinngitsunit qulingiluanit timmissat iggiaannit, erluinit anaannillu misiligutissat 270-it katersorpai. Misiligutissat Fødevarestyrelsimut nassiunneqarput timmissat nappaataat pillugit misissuinerumi atugassanngorlugit.

Pinngortitaleriffiup 2007-imi Kitaani tuttoqarfiurpaat pingasut naliliiffigai, piniakkat pillugit naqitani 2000-imiit 2006-imullu misissueqqissaarnerit tunngavigalugit. Misissueqqissaarnerit Namminersornerullutik Oqartussani siunnersuinerumut ingerlaanaq ilanngunneqarput. Aammattaaq Ameralimmi Qeqertarsuatsiaallu eqqaanni tuttoqassuseq pillugu nalunaarussiaq saqqummersinneqarpoq.

Ilisimatusartooq 2007-imi atorfinitsinneqarpoq, taassumalu suliassaasa pingaarnersaralugit naasoqassutsip kiisalu naasoqassutsip tuttullu akornanni

Nuuk Basisimut atatillugu qanoq pisoqartarnera nalunaarsussallugit. Nuuk Basis tassaavoq suliassatut pilersaarut DMU-mit ataqatigiissaarneqartoq, misissuinermut pilersaarussiaq Tunup Avannaarsuani Zackenberg Basisimut ataqatigiissinneqartoq. Misissuinermut pilersaarutit Zackenberg Basis kiisalu Nuuk Basis assissaqanngillat, tassami taakkua ataatsimoorlutik nunani issittoqarfinni pinngortitap periaasiinik sanilliussisarfiittut kisiartaallutik misissuisarfiummata.

Immikkoortortaarfik aammattaaq siunnersuisarpoq suliassaqarfinilu uumasunut immikkoortulinnut tunngassuteqanngikkaluartunut, taamaattorli pinngortitaq pillugu aqutsinermit nalinginnaasumut tunngassutilinnut tunngatillugu Namminersornerullutillu Oqartussanut ikiorsiisarluni.

Assersuutigalugu Qeqertarsuup Sulluata avataani uuliaqarneranik misissuinermit uuliasiulernissamulu pinngortitamik naliliineq (SMV) DMU-p Pinngortitaleriffiullu suleqatigiinneranni suliarineqartoq. Miluumasunut Timmissanullu immikkoortortaarfip aammattaaq DMU qanimut suleqatigalugu nalunaarussiaq aluminiumik aatsitsiviup inissineqarnissaanut tassungalu atasumik Kitaata qeqqani erngup nukinganit innaallagissiorfiup iluaqtigineqarnissaanut SMV-p suliarineqarneranut atatillugu paasissutissanik takussutissiaq saqqummiup-paa.

CITES-imut (uumasut nungutaanissaminnik ulorianartorsiortitaasut nioqqutigineqannginnissaat iluaqtigineqannginnissaallu pillugit isumaqatigiissut) atatillugu ilisimatusarnikkut siunnersuisutut inissimanermigut Pinngortitaleriffiup nannut, qilalukkat qaqortat aarrillu nungusaataangitsumik piniagaanerannik nalunarusiat suliarai. Inerniliussat tassaapput nunani tamalaani qilalukkanit qaqortanit tunisassianit niuerneq Kitaani qilalukkat qaqortat amer-

lassusiannut ajoqutaangitsoq. Taamaattorli imatut inerniliisoqarsinnaangilaq nannunit aarrinillu tunisassianik avammut nioqquteqarneq uumasut taakkua amerlassusiannut ajoqutaasumik kinguneqarsinnaangitsoq.

Immikkoortortaarfimmi sulisut uumasunut assigiinngitsunut, immikkoortortaarfip sammissaanut, nunani tamalaani ilisimatusarnikkut siunnersuinikkullu suleqatigiinnermi peqataapput. 2007-imi immikkoortortaarfik ilisimatuussutsikkut suleqatigiinnermi siunnersuusionermilu ukununga peqataavoq: NAMMCO, IWC, Circumpolar Seabird Working Group (CSWG), CircumArctic Rangifer Monitoring and Assessment Network (CARMA) kiisalu Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF).

Immikkoortortaarfip avataatigut suleqataanut 2007-imi ilaapput: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik, Department of Fisheries and Oceans (DFO, Canada), Danmarks Miljøundersøgelse (DMU), National Marine Mammal Laboratory (USA), Applied Physics Laboratory (USA), Naturhistorisk Museum (Danmark), Naturhistorisk Museum (Norge), St. Andrews University (Scotland), Århus Universitet, Københavns Universitet, Wood's Hole Oceanographic Institution (USA), North Atlantic Marine Mammal Commission (NAMMCO), Grønlands Kommando (Danmark), Norsk Polar Centre (Norge), University of Giessen (Tyskland), National Audubon Society (Alaska), British Antarctic Survey.

Kristin Laidre

Paasissutissiisarfik

Paasissutissiisarfiup Pinngortitaleriffiup suliffiup iluani avataanilu isumagisassat suliarisarpai. Suliassat sulisutigut immikkoortortaqaqfinni marluusuni taakunani sulisut qanimut suleqatigalugit suliarineqartarput. Paasissutissiisarfik ilaatigut tusagassiuutitut ingerlaavartumik attaveqartarpoq, suliffeqarfiup qarasaasiakkut nittartagaa malinnaasillugu, suliffeqarfiup aviisia PITU piareersarlugulu aaqqisuullugu, saqqummiussat naqitat assigiinngitsut suliaralugit aaqqisuullugillu kiisalu pulaartut illumi angalaaruttarlugit. Paasissutissiisartup aammattaaq

suliffeqarfimmi sulisut akunnermiliuttuunermik apeqqutini siunnersortarpai, taamatullu paasissutissiisarfiup pisortap suliassai annikinnerusut suliarisarlugit.

Aammattaaq paasissutissiisartoq tusagassiuutini assigiinngitsuni apersuinerneq peqataasarpoq, pingaartumik oqallinnernut biologillu siunnersuinerannut atatillugu, taamatuttaarlu paasissutissiisarfik aaqqissuussinerni annertuuni soorlu Unnummi Kulturisiorfimmi timalimmik peqataasarluni..

Siunertaq

Pinngortitaleriffik tassaavoq Namminersornerullutik Oqartussat pinngortitamik ilisimatusarfittut qiterititaat, pilersinneqartorlu Inatsisartut inatsisaat nr. 6 8. juni 1994-imeersoq naapertorlugu. Suliffeqarfiup pisuussutit uumassusillit (uumasut naasullu) Kalaallit Nunaanniittut Kalaallit Nunaatalu eqqaaniittut nungusaataanngitsumik iluaqutigineqarnissaannut ilisimatuussutsikkut tunngavissat katersorlugillu amerliartortissallugit, kiisalu pinngortitaq uumasogarnerlu isumannaatsuutissallugit. Ilisimasat taakkua siunnersuinerlut, suliffeqarfiup Namminersornerullutik Oqartussanut suliaanut, pingaarnerusumik atorpeqassapput.

Pinngortitaleriffik Namminersornerullutik Oqartussanut, kommuninut allanullu naasut uumasullu nakkutiginerannut iluaqutiginerannullu atatillugu siunnersuisarpoq. Siunnersuineq ilaatigut Naalakkersuisunut toqqaannartumik ilaatigullu nunani tamalaani atuagassiatigut Kalaallit Nunaannik sammisaqartartutigit pisarpoq. Suliffeqarfiup aammattaaq nunani tamalaani pisussaaffinni arlalinni Kalaallit Nunaata suliffeqarfittut ilisimatusarfiini Kalaallit Nunaat sinniisuuffigaa. Pinngortitaleriffik ilisimatusarnermini naammassisaminik tamanut saqqummiussisarnissaq pisussaaffigaa. Tamatuma saniatigut suliffeqarfiup kikkunnut tamanut avatangiisit, pinngortitaq kiisalu suliffeqarfiup suliaanni ilisimatusarneq pillugit ilisimatitsisartussaavoq.

Suliassat

Pinngortitaleriffiup ilisimatuussutsikkut suliai makkununga tunnganerupput

- pisuussutinik naliliinerit (uumasoqassutsimik uuttortaanerit)
- uumasogassutsimik agguataarinerit killilersuinerillu
- uumasut ataasiakkaat kinguassioernerinik

amerlassusiinillu ilisimatusarneq

- uumasut akornanni nerisaqarnerup akornanni ataqatigiissuseq
- atortunik naliliineq ineriartortitsinerlu
- silaannaap allanngoriartornerisa kingunerisassai

Ilisimatusarneq biologit misissuinerisigit toqqaannartumik ingerlanneqartarpoq (uumasoqassutsimik uuttortaanerit, misiligutissanik katersineq il.il.) toqqaannangikkaluamillu pisanit tunisanillu misissu-eqqissaarnermit paasissutissatigit.

Aaqquissuussaaneq

Pinngortitaleriffiup siulersuisui suliffeqarfimmut qullersatut akisussaaffeqarput qulakkiissallugulu, suliffeqarfiup aningaasat atugassarititat ukiumoortumik Aningaasanut Inatsisikkut tunniunneqartartut iluanni suliassat inatsisitigut aalajangikkat, sapinngisamik pitsaanerpaamik suliareqarnissaat. Siulersuisut suliassat suussusiinut periaasissaq aaljangertarpaat ukiumoortumillu suliassanut pilersaarutit aningaasatigullu missingersuutit akuersissutigisarlugit.

2007-imi siulersuisut ukuupput:

- Lene Kielsen Holm, siulittaasoq
- Alfred Jakobsen (Avatangiisinut Pinngortitamullut Pisortaqaarfik), siulittaasup tullia
- Lise Lennert Olsen (Kultureqarnermut, Ilinniartitaaner-
mut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqaarfik)
- Amalie Jessen (Piniarnermut Aalisarnermullu
Pisortaqaarfik)
- Makkak H. Nielsen (SPS)
- Peter Olsen (KNAPK)
- Jens K. Lyberth (GA)
- Søren Rysgaard (Pinngortitaleriffik)
- Kaj Sünksen (Pinngortitaleriffik)

Pinngortitaleriffiup pisortaata suliffeqarfiup ulluinarni aqunneqarnera isumagaa suliffeqarfillu avammut sinniisuuffigalugu. Pisortap suliffeqarfiup suliassat killiliussanit siulersuisunit nalunaarsorneqarsimasunit sapinngisamik pitsaanerpaamik suliarineqar-nissaat qulakkiigassaraa.

Siulersuisunut ataatsimiititaliaq siunnersuisartog ilaatinneqarpoq. Ataatsimiititaliap ilaatigut suliffeqarfiup suliassanut pilersaarutaasa piffissamullu ungasinnerusumut periaasissat suliarineqarnerannut akusersissutigineqarnissaannullu atasumik siulersuisut siunnersortussaavai.

Pinngortitaleriffik aaqqissuussaavoq aalisakkannut raajanullu ilisimatusarfittut immikkoortotalerlugu, miluumasunut timmissanullu immikkoortotalerlugu, allaffissornermut immikkoortotalerlugu kiisalu paasissutissiisarnermut allattoqarfilerlugu. Immikkoortortat tamarmik immikkut immikkoortortaqarfimmi pisortaqarput, taakkualu pisortamut toqqaannartumik atassuteqarlutik. Suliassanut tunngasumik immikkoortortaqarfinnut ilassutitut avataaniit aningaasaliissutinut "Imaanut tunngasunut aningaasarsiornermut silaannaallu sunniutaannut qitiusoqarfik" (Center for Marinøkonomi og Klimaeffekter) pilersinneqarsimavoq proffessorimit pisortamut atassuteqartumit aqunneqartoq.

Aningaasalersornera

Pinngortitaleriffiup suliniutai inatsisitigut pisussaaf-filikkat Namminersornerullutik Oqartussanit tunngaviusumik aningaasaliissutitigut aningaasalersorneqarput. 2007-imi aningaasaliissutit 41,5 mio. kr.-iupput. Taakkununga ilassutitut suliffeqarfik tikeraanut inissiap ingerlanneqarneranut umiarsuarnut kiisalu kiffartuussinerit tuniniarneqarnerannut atasumik isertitatigut matussuserneqartoq ingerlanneqarpoq. Suliffeqarfik 2007-imi Aningaasanut Inatsimmit 0,7 mio. kr.-inik atuinerusimavoq (1,8%). Tunngaviusumik aningaasaliissutit saniatigut Pinngortitaleriffik ukiumoortumik aningasaliiffigineqartarpoq misissuinerit arlalinnut ilisimatusarnikkullu pilersaarutinullu atugassanik, taakkualu ilaat ukiuni arlalinni piusarlutik. 2007-imi avataaniit aningaasaliissutinik atuneq katillugu 19,9 mio. kr.-iusimavoq.

Aningaasanut Inatsimmi aningaasaliissutit	41,5
Avataaniit aningaasaliissutit	19,9
Katillugit	61,4

Suliassat avataaniit aningaasaliiffigineqartut

2007-imi suliffeqarfiup avataaniit aningaasaliissutit
sulianut makkununga atorsimavai: :

**Aningaasaliissutit suliarlu 2007-imi atuineq
Avatangiisinik Aqutsisoqarfik**

MarinBasis Nuuk	1.685.000
Logistik Nuuk Basis	552.000
MarinBasis Zackenberg	1.507.000
Qilalukkanik qernertanik misissuinerit	384.000
Baffinbugtimi aavernik misissuinerit	282.000
Qilalukkanik qaqortanik qernertanillu kisitsineq	1.410.000

**Kalaallit Nunaanni ilisimatusarnikkut
misissuinerit kommissioni**

Ph.d.-mik suliaq imeqqutaallanut tunngasoq	680.000
Ph.d.-mik suliaq saattuanut tunngasoq	175.000
Ph.d.-mik suliaq planktoninut tunngasoq	476.000
Ph.d.-mik suliaq immap naqqata naasoqassusianut tunngasoq	620.000
Ph.d.-mik suliaq qilalukkanut qernertanut tunngasoq	236.000
Qilalukkanik qaqortanik misissuinerit	432.000
Immap sikua Silaannarlu	200.000
Immap sikua	378.000

Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfik

Tunup kujataani kilisaatitigut misissuineq (EU)	2,336.000
Tunumi qaleralinnut tunngasumik suleraaseq (EU)	101.000
Saarulliup suut nerisarpai (EU)	237.000
Baffinbugtimi qaleralinnik nalunaaqutsersuineq (EU)	979.000
Saarullinniarnermi misiligutissanik katersineq	198.000
Qilalukkanik qernertanik misiligutissanik katersineq	200.000

**Avatangiisuinut Pinngortitamullu
Pisortaqarfik**

Mitinik pisarisuukkat	255.000
-----------------------	---------

National Oceanic Atmospheric Adm. (NOAA)

Qilalukkanik qernertanik misissuineq	524.000
--------------------------------------	---------

Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd

Immap sikuanik ilisimatusarneq	200.000
Kulstof sikulu	500.000

Aage V. Jensens Fonde

Professorat	769.000
Nuuk-Basis-ip atortulersuutai	1.817.000

Europæiske Union

CEDER	369.000
-------	---------

FotoFernando Ugarte

Nordisk Ministerråd

Qaleralinnik nalunaaqtsersuineq 67.000

Department of Fisheries and Oceans (Canada)

Natsersuarnik malittarinnineq 11.000

Danmarkimi Avatangiisinik Misissuisoqarfik

Nannunik malittarinnineq (KANUMAS) 1.080.000

Arfiviit uulialu 350.000

BioBasis Nuuk (Miljøstyrelsen) 240.000

Alcoa pillugu nalunaarusiaq (Avatangiisinut

Pinnngortitamullu Pisortaqqarfik) 508.000

Danmarkimi Silasiorfeqqarfik

FRESHNOR-imi suliaq 33.000

Katillugit 19.917.000

Pinngortitaleriffiup suliffeqarfiup illuutaasa angalla-taasalu ingerlanneqarnerinut aningaasartuutit Nam-minersornerullutik Oqartussat tunngaviusumik ani-ngaasaliissutaasigut akilertarpai.

Illuutit

Pinngortitaleriffik Nuummi najugaqarfeqarpoq. Maani 1998-imi 2000-imilu illuutit marluk suliffeqarfimmu atugassanngorlugit aaqqissuunneqarput. Pinngortita-leriffiup aningaasaliissutit Aage V. Jensenip Aningaa-saateqarfianeersut pissarsiarai. Illuutit pingaarner-saanniipput allaffiit, laboratoriat, toqqorsivik, san-navik, atuagaateqarfik, neriasarfik ataatsimiittarfiillu. Illup uiguaniipput tikeraat ineeraat, tikeraat inaat, bii-liisivik kiisalu ini atuartitsinermut, suleqatigiinnernut allanulluunniit atornerqartarpoq.

Avataaniit ilisimatusartut sulisullu assingusunik suliffillit piffissami sivikinnerusumi sivilisinerusumil-luunniit ineeqqanik allaffinnilluunniit atorsinnaapput.

Umiarsuit

Pinngortitaleriffik umiarsuarnik misissuinermit atortu-nik peqarpoq "Paamiut" aamma "Adolf Jensen" kiisalu umiatsiat mikisut umiatsiaaqqallu arlallit, ass. Aage V. Jensen II ilisimatusarnermi angallaat, imaani sulinermit atugassatut eqqarsaatigineqartut. "Paamiut" Canadami ilisimatusarneq siunertaralugu ataatsimut aalisakkanik pisuussutinut tunngatillugu akuttunngitsumik attartorneqartarpoq, kiisalu "Adolf Jensen" umiatsiat mikisut umiatsiaaqqallu ukiumoor-tumik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut aalaja-ngersimasooq aqquutigalugu Danmarks Miljøundersø-gelser-nit attartorneqartarlutik.

Adolf Jensen (1967-imi sananeqartoq, 167 BRT) annerusumik nunap iluani qalerallinnik, saattuanik saarullinnillu misissuinermit kiisalu avatangiisit pillu-

Fernando Ugarte

git misissuinermit atatillugu misiligutissanik katersi-nermut atornerqartarpoq. Umiarsuaq misissuutissatut sanaajuvoq laboratoriaqarlunilu imerpalasunut paner-nerusunullu atugassatut aaqqissuussanik kiisalu misiligutissanut assigiinngitsunut teknikkikkut ator-torissaaruteqarluni. Umiarsuaq aalisarnermit atortu-nut uninnganerusunut soorlu ningittakkanut, saattu-anut pullatinut qassutinullu.

Paamiut (1971-imi sananeqartoq, 721 BRT) annerusumik avataani raajanik, qalerallinnik, saattu-anik aalisakkanillu itisoormiunik misissuinermit ator-neqartarpoq. Umiarsuaq kilisaataavoq laboratoriaqar-lunilu imerpalasunut panernerusunullu atugassatut aaqqissuussanik kiisalu qarasaasiaqarluni, immamik misissuinermit atortoqarluni aammalu misiligutissa-nik tigooraanermut suliaqarnermullu teknikkikkut atortorissaaruteqarluni taakkununga naleqquttunik.

Sulisut aalajangersimasumik atorfillit ingerlassamullu aalajangersumut atasmik sulisuusut

Ateq	Atorfik	Atorfinittoq	Suliunnaartoq
Regine Ananiassen	igaffimmi ikiorti	24.8.2007	
Kristine Engel Arendt	ilisimatusartoq	1.8.2005	
Bo Bergström	seniorforsker	1.6.2004	30.11.2007
Martin Blicher	ilisimatusartoq	1.1.2007	
Erik W. Born	seniorforsker	1.12.1983	
AnnDorte Burmeister	ilisimatusartoq	1.5.1996	
Bernhard Christensen	pisortaaneq	1.10.2007	
Finn Christensen	biologassistent	1.11.2006	
Tanja Christiansen	allaffimmi fuldmægtigi	9.2.2004	31.12.2007
Laura Christine Cuyler	ilisimatusartoq	1.10.1996	
Carsten Egevang	ilisimatusartoq	1.5.2002	
Morten Søby Frederiksen	ilisimatusartoq	1.9.2005	31.8.2007
Eva Garde	projektmedarbejder	18.1.2007	18.3.2007
Amalie Geisler	assistenti	1.2.2007	1.6.2007
Arne Kristian Geisler	biologassistent	1.12.2003	
Ruth Due Hansen	overassistent	1.4.2005	
Tone Hatting	allaffimmi fuldmægtig	1.12.2007	
Anna Haxen	laboratorietekniker	1.5.2006	
Lars Heilmann	quip naalagaa	1.8.1995	
Holger Hovgård	seniorforsker	1.9.2006	
Susanne Sass Hvass	biologassistent	1.11.2007	
Sofie Ruth Jeremiassen	biologassistent	1.6.2004	
Mads Peter Heide-Jørgensen	seniorforsker	1.7.1988	
Pinar Kilic	bioanalytiker	1.11.2007	
Michael C.S. Kingsley	seniorforsker	1.9.1998	
Juliane Kriegel	biologassistent	1.11.2006	20.11.2007
Aili Lage Labansen	ilisimatusartoq	1.2.2006	
Stig Lage	pisortaaneq	1.11.1999	30.4.2007
Bula Larsen	paasiss. sulisoq	15.8.2007	
Rasmus Lauridsen	IT konsulent	1.8.2005	
Kunuk Olsen Lennert	programkoordinator	1.2.2007	
Bjarne Lyberth	ilisimatusartoq	1.1.2004	
Claus Madsen	igaffimmi ikiorti	16.2.2007	1.8.2007
Rene Mathæussen	biologassistent	1.12.2002	
Ditte Mikkelsen	ilisimatusartoq	15.1.2007	
John Mortensen	ilisimatusartoq	15.3.2007	
Kristjana G. Motzfeldt	ilisimatusartoq	1.9.1995	
Mads Møller	handyman	21.8.2006	
Klaus H. Nygaard	pisortaq	1.5.1984	
Josephine Nymand	ilisimatusartoq	1.6.2007	
Ella Nørlund	allaffimmi fuldmægtig	1.3.2000	
Jean Francois Page	hushovmester	1.12.2000	
Thomas Juul-Pedersen	ilisimatusartoq	1.11.2007	
Lars Maltha Rasmussen	ilisimatusartoq	1.9.2007	
Lykke Geisler Reimer	overassistent	1.8.2001	
Anja Retzel	ilisimatusartoq	15.4.2007	
Michael Rosing	databaseadministrator	1.1.2000	
Aqqalu Rosing-Asvid	ilisimatusartoq	1.5.1993	
Søren Rysgaard	professor	1.8.2005	

Ateq	Atorfik	Atorfinittoq	Suliinnaartoq
Helle Siegstad	immikk. pisortaq	1.1.1992	
Malene Simon	ilisimatusartoq	1.7.2005	
Najaaraq Stach	allaffimmi ilinniartoq	29.1.2007	
Kaj Sünksen	ilisimatusartoq	1.8.2005	
Fernando Ugarte	immikk. pisortaq	1.8.2007	
Kai Wieland	seniorforsker	1.7.2000	31.5.2007
Lars Witting	seniorforsker	1.2.1998	
Nikoline Ziemer	ilisimatusartoq	15.6.2007	

Danmarkimi Aalisakkanik Misissuisoqarfik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfialugu atorfeqartut

Jesper Boje, seniorforsker
Ole A. Jørgensen, seniorforsker

Danmarkimi Avatangiisinik Misissuisoqarfik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfialugu atorfeqartut

Flemming Merkel, ilisimatusartoq

Umiarsuarmi inuttat aalajangersimasumik atorfillit

Børge S. Madsen umiarsuup naalagaa,	R/V Pamiut	
Birgir Siverthsen aquttuuneq,	R/V Pamiut	
Ole Jakob Petersen, aquttuuneq,	R/V Pamiut	
Erik Krüger Hansen maskinchef,	R/V Pamiut	
Søren P. Jensen 1. Mester,	R/V Pamiut	
Leivur Hentze 2. Mester,	R/V Pamiut	1.5.2007
Hans Lars Johansen umiarsuup naalagaa,	R/V Adolf Jensen	
Isak Zeeb aquttoq,	R/V Adolf Jensen	

Sulisoqarnikkut atugassarititat

Pinngortitaleriffik 2007-imi Aningaasanut Inatsimmi ukioq naallugu 59-inik sulisoqarpoq. Taakkua pisortatut atorfinnut sisamanut allanullu 55-inut agguataarneqarput. Atorfiit allat tassaapput ilinniagartuutut atorfiit, teknikkikkut allaffissornikkullu atorfiit kiisalu ikiortit ilinniarnertuunngorniartut tiimimusiallit umiarsuarnilu "Adolf Jensen"-imi "Paamiut"-nilu inuttat tiimimusiallit. Tamatuma saniatigut tunngaviumik aningaasaliissutit suliffeqarfik suliassatut pilersaarutini avataaniit aningaasaliissutitigut atorfeqartit (professori, ilisimatusartut, ph.d.-mik tapiiffiqartut il.il.).

**Ullup affaani sulisartut aamma
ikiortit ilinniarnertuunngorniartut**

Nanette Hammeken
 Markus Anders Krag
 Steen Knudsen
 Kristoffer Nielsen
 Rasmus Nygaard
 Kim Reimer
 Arnannguaq Storch
 Nina O. Therkildsen
 Nete Kodahl
 Rikke Guldborg Hansen
 Jakob H. Rye
 Parnuuna Egede
 Jens Ostermann
 Peter Kristensen
 Jan Yde Poulsen
 Peter Frederik Rosing
 Kim Krohn
 Tukummeq Qaavigaq
 Morten Limborg
 Rasmus Frydelund
 Themothæus Petersen
 Sara Street
 Katharine Maj Ottosen
 Henrik Lund
 Marianne Rasmussen
 Jørgen Sethsen
 Sofie Andersen
 Kelly Berthelsen
 Tenna Kragh Boye
 Jens Christensen
 Mads Christoffersen
 Lucinda Jane Ellis
 Sofie Geisler
 Anna Haxen
 Julie Jacobi Jonstrup
 Mikkel Willelose Kristensen
 Søren Kristiansen
 Karl Peter Lange
 Efraim Lyberth
 Mette Larsen Lyberth
 Tuperna Larsen
 Hans-Lars Mathiesen
 Jacob Hollerup Mikkelsen
 Anne Sofie Hurup Olsen
 Sergi Pérez Jorge
 Anita Gilles
 Werner Piper

R/V Adolf Jensen

Kristian Petrusen
 Nikoline Jensen
 Otto Petrusen
 Hans Petrusen
 Thue Sigurdsen
 Kristian Skifte
 Abdelmoutalib Tarrak
 Jonas Hosiassen
 Henrik Biilmann
 Lydia Zeeb
 Johannes Zeeb
 Adam Kruse
 Daniel Jensen
 Hans Nuka Petersen
 Lårsæraq Jeremiassen
 Hendrik Korneliusen
 Sofie Lovstrøm
 Efraim Møller
 Johannes Nielsen

R/V Pamiut

Jakobine Petersen
 Samuel Josefsen
 Niels Knudsen
 Ani í Dali
 Johan Davidsen
 MaPinngortitaleriffikus Nordstein
 Karl Utuange
 Arne Hermansen
 Holm Lyberth
 Sofus Petersen
 Aron Kristensen
 Mikael Frederiksen
 Leif Egede
 Apollo Andreassen
 Gerhardt Bendtsen
 Thummas A. Christophersen

Nunat arlallit peqataaffigisaannik ataatsimiittarnerit

KVUG-p ataatsimiinnera. 8. - 11. januar, København, Danmark.

IWC-ip 2007-imi Arfiviit pillugit nalilersuissamut piareersarnerisa aappaat, 12. - 17. januar, KBH, Danmark.

Pisanik, aalisarnermik eqqaanermillu toqqaanartumik malinnaaviginneq (CEDER), suliap ingerlaneri pillugit pingajussaannik ataatsimiinneq, 15. - 17. januar, Montpellier, Frankrig.

Silap allanngornera - pinngortitap piliaa inuullu piliaa. Vædderenimi saqqummiineq Galatheap angalanerisa pingajuat. Aqquiti 12-it Antarcticamut. Christchurch-Valpariso. January 20, 2007.

Immap sikuani eqqaanilu uumasuaqqat tappiorannartut, uumasut naasuraasat aammalu immap inuusutissartaasa ukiup ingerlanerani allanngorneri. 23. - 25. januar, 2007. Syddansk Universitet Odense.

Galathea 3-ip Qalasersuarmut kujallermut angalanerani toqqaanartumik silarsuarmut tamarmut Vædderenimiit aallakaatitsineq. 14-issaannik danskit ilisimatuussut-sikkut ataatsimiitsinerat. 23. - 25. januar, 2007. University of Southern DK.

Issittumi silap allanngornerinik misissuineq. Danskit imaq pillugu ilisimatusartunik 14-issaannik ataatsimiitsineranni ilanngussaq. 23.-25. januar, 2007. Syddansk Universitet Odense, Danmark.

BioBasic Nuuk-imi ataatsimiinneq, "Kitaani uumassusileqarfinnik malinnaaffiginneq". 6. februar 2007, DMU, Risø, Danmark.

CBIRD - CAFF avannaarsuani timmissat imarmut pillugit suleqatigiissitat 13-issaannik ataatsimiinnerat, 28. februar - 3. marts, Stockholm, Sverige.

Workshop/Kursus, Fisheries Library for R, 29. januar - 2. februar, ICES, København.

CAFF Siulersuisut ataatsimiinnerat, 8. - 9. februar, København, Danmark.

Aqutsinermut Ilisimatusarnermillu Ataatsimiititaliaq Ataavortoq PECMAS, NEAFC-ip ataani aalisakkanik aqutsinermi atortorineqartut, 19. - 21. februar, London

KVUG-p ataatsimiinnera. 26. februar - 5. marts, København, Danmark.

CAFF CBIRD-ip ataatsimiinnera, 27. februar - 2. marts, Stockholm, Sverige.

PATOB aammalu qilalukkat qaqortat pillugit nunat tamalaat akornanni isumasioqatigiinneq. Qilalukkanik qaqortanik nalunaaqutsersuinerup ataqatigiissaarneqarnera. 2.-11. marts, 2007. Valencia, Spanien.

Isumasioqatigiinneq "Issittumi miluumasut imarmut malinnaaffigineqarnissaannik pilersaarutip ineriartortinneqarnera" 4. - 6. marts, Valencia, Spanien. "USA-mi Miluumasut Imarmut pillugit Ataatsimiititaliaq".

ArcOD, Issittumut Ukiorititaq pillugu Ataatsimiinneq. PATOB-ip Issittumut Ukiorititaq pillugu katersuuttunut saqqummiussaa. 18. - 19. marts, 2007. Frankfurt, Tyskland.

IWC/ AWMP. 19. - 24. Marts, Danmarkimi Aalisakkanik Misissuisoqarfik, Charlottenlund Slot.

Arfanniarneq pillugu Ataatsimiititaliar-suaq, arferit angisuut pillugit aqutsineq, 20. - 25. marts, 2007. København, DK.

Canadami Aalisarnermut Imarpinnullu Pisortaqarfik, Miluumasunik Imarmiunik Misissuinerimi Bayesianimiut Periaasit pillugu Isumasioqatigiinneq, 27. - 29. marts, Winnipeg, Manitoba.

PAMGUARD-ip isumasioqatigiitsineri, 28.-29. Marts. Edinburgh, Scotland.

T-NASS/NAMMCO-ip ataatsimiinnera, 31. Marts - 1. April, St. Andrews, Scotland.

Pikkorissarneq (pikkorissaasutut) Aalisagaqassutisimik naliliinerimi Bayesianip periaasia, 18.-20. april, Immamik misissuivik, Tromsø, Norge.

ICES-ip Avannaata kitaani suleqatigiissitaa, , NWWG, ICES saarullit, qalerallit suluppaakkallu amerlassusiinik naliliineq pillugit Atlantikup Avannaani Suleqatigiissitaq 24. april - 3. maj, København, Danmark.

ICES WGCRAb, Assagiarsuit naliiffigineqarnerat uumasutullu pissusii. 27 april - 1. maj, 2007. Lowestoft, England.

Arfanniarnermut Ataatsimiititaliar-suup 59-issaannik ataatsimiinnera, 7. - 18. Maj, 2007. Anchorage, Alaska.

ICES-ip Atlantikup Avannaani aalisakkat itisoormiut pillugit naliliinermit suleqatigiissitaq. København 8. - 15. maj 2007.

Islandip Kalaallit Nunaatalu naliliisartui, RPINNGORTITALERIFFIKSWWG1, ACFM-ip ataani aalisagaqassutisimik naliliineq, 21.-22. maj, ICES, København.

Arctic Forum, Issittoq pillugu Oqalliffik 2007, "Kitaani uumasut nujuartat: tutunuk umimmannillu misissuisarnerit kingulliit aammalu siunissamat pilersaarutit", 23.-24. maj 2007, Washington D.C., USA.

Aalisarnek pillugu Aqutsinermut Siunnersuisartut, ACFM, Tunumi, Islandimi kiisalu Barentshavimi aalisakkat pillugit biologit siunnersuutit inaarutaasut,), 24. - 31. maj, ICES, København.

Arfanniarnermut Ataatsimiititaliarsuaq. Arfernik Angisuunik Aqutsineq, 24. maj -7. juni, Anchorage, USA.

IWC-ip 59-issaannik ataatsimeersuarnera, 28. - 31. Maj, 2007. Anchorage, Alaska.

MarinBasis Nuuk aammalu Pinngortitaleriffimmi suliat nutaat. Danmarkip Silasiorfeqarfiani sila pillugu oqallinneq, Maj, 2007.

NAFO-ip Ilisimatuussutikkut Siunnersuisoqatigiivi. Atlantikup Avannaata kitaani aalisagaqassutisimik naliliineq. Halifax Canada. 7. jun. - 21. jun. 2007.

Atlantikup Avannaani Kangiani Aalisarnermut Ataatsimiititaliaq (NEAFC), Tunumi suluppaakkat itisoormiut itisuullu pisuussutai pillugit biologit siunnersuutaannik aqutsineq piviusunngortitsinerlu, 12. - 14. juni, London.

Pisat, aalisarnerup eqqaanerullu toqqaanartumik malinnaaffigineqarnerat (CEDER), suliat ingerlarngi pillugit ataatsimiinnerit sisamasaat, 2. - 4. juli, Iceland.

Namminersorerullutik Oqartussat EU-mut isumaqatiginninniarnerni alaatsinaattut peqataaneq. 3. Juli - 4. juli, København, Danmark.

KVUG-p ataatsimiinnera. 6.-7. august, Nuuk, Grønland.

Qimerlullit kinguaassiornerat ineriartortarnerallu pillugu Nunat tamalaat Peqatigiiffiat ICIRD 11-issaat, Kinguaassiornerup ingerlaarnera pissusaalu, 6.- 9. september 2007, Smithsonian Tropical Research Institute, Panama City, Panama.

CAFF-ip siulersuisa ataatsimiinnerat, 17. - 20. september, København, Danmark.

Workshop - Hematodium Associated Diseases. Research status and future directions, Charlottetown, Prince Edward Island, Canada, 20. - 22. September, 2007.

Kalaallit Nunaata Imartaa - sammisaq kissartuq. Issittumut ukioritap ammarnerarnerani oqalugiarnaq. Issittumut Ukiorititap pisortatigoortumik aallarnerarnera. Danmarkip, Savallimmiut, Kalaallit Nunaata kiisalu Islandip suleqatigiissutigisaat. Ataqqinartorsuaq Danmarkip Kunnngissaa Frederik Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu Issittumut Ukiorititamat illersortaasoq ammaansiornermut peqataavoq, 2007.

Immap naqqata marraata ujaranngorneri. Umiarsuarmi misissuummi Maria S Merianimi oqalugiarnaq, taassuma Kitaanut angalanerani.

NAFO-imi Ilisimatuut Siunnersuisoqatigiivisa ukiumoortumik ataatsimiinnerat, 24.-28. september, Lissabon, Portugal.

Nunat avannarliit isumasioqatigiinnerat: "Nunat avannarliit killiit timmiaat imarmiuat immami avatangiisit ajornartorsiorfiini", 26.-29. September Thorshavn, Savallimmiut.

KVUG-p ataatsimiinnera. 2.- 4.oktober, Sisimiut, Grønland.

NAFO/ICES Novemberimi ataatsimiinneq. Atlantikup avannaani raajat naliliiffigineqarneri. 24.oktober-1.november, Halifax, Canada.

Atlantikup Avannaani Kangiani Aalisarnermut Ataatsimiititaliaq (NEAFC), Tunumi suluppaakkat itisoormiut itisuullu pisuussutai pillugit biologit siunnersuutaannik aqutsineq piviusunngortitsinerlu, 12.- 16. november, London.

Namminersorerullutik Oqartussat EU-mut isumaqatiginninniarnerni alaatsinaattut peqataaneq EU, 20. - 21. november, Nuuk.

Ecogreen - Kalaallit Nunaata kitaani uumasusileqarfiit. Issittumi ilisimasassarsiornerup ullua 23. November, København, Danmark.

Miluumasut Imarmiuat pillugit Peqatigiiffik aammalu PATOB. Qilalukkanik qaqortanik nalunaaqqutsersuinerup ataqatigiissaarneqarnera. 25. nov. - 4. dec., 2007. Cape Town, Sydafrika

4th CARMA (Qalasersuaq avannarlek kaajallallugu tutunuk misissuisarnerit). Qalasersuaq avannarlek kaajallallugu tutut amerlassusiinik misissuinerit, 28.-30. November, Vancouver, British Columbia, Canada.

Pisat, aalisarnerup eqqaanerullu toqqaanartumik malinnaaffigineqarnerat (CEDER), tallimassaannik ataatsimiinneq, 3. - 4. december, Ispra, Italien.

Sermip allanngornerata sunniutai. Cryosphere sub-project 2 aallarnisarlugu ataatsimiinneq "Kalaallit Nunaata sermersua silami allanngoriartortumi" 4.-5. December, København. Danmark.

Namminersorerullutik Oqartussat EU-mut isumaqatiginninniarnernani alaatsinaattutut peqataaneq, 5.-6. december, København, Danmark.

Iluanaarniutugalugu aalisarnermit paasissutissanik isumamineersumik katersuisarneq pillugu Nunat avannarliit suleqatigiissitat, 5. - 6. december, København, Danmark.

KANUMAS-ini sermeqarfik avatangiisillu pillugit ataatsimiinneq". 5. December. København, Danmark. Immap natermiui, timmissat imarmiut, arferit puisikkulluk pillugit oqalugiarnert.

Ataatsimiinneq una pillugu "Siku avatangiisillu DISKO Kitaani". 6. Dec. København, Danmark. Uumasut annerit immallu uumasuarai annerit, nannut aammalu arfiivit pillugit oqalugiarnert.

Nunat Avannarlerni aalisakkat pillugit ilisimatusarnermi suleqatigiissitat (NAF), januar aamma august.

Nunani avannarlerni Avatangiisit aalisarnermullu periusissat (MIFI), januar aamma august

Naalagaaffeqatigiinni ataatsimiittarnerit

Makku ataatsimeeqatigineqarneri: Aalisarnermut Pisortaqaarfik, Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqaarfik, KNAPK, KANUAANA soqutiginnittullu allat.

Issittumi Uumasut Naasullu Nungutsaali-orneqarnissaat pillugu Angerfigeqatigiis-summi (CAFF) Kalaallit Nunaata siulittaa-suutitaqarneranut atatillugu ataatsimiin-nerit assigiinngitsut.

KANUAANA-p aalisarnermik nakkutilliisu-inik isumasioqatigiisitsineq, 5. jan., Nuuk.

Ataatsimiititaliap Asi-p ataatsimiinera: Pinngortitaq pillugu ilitersuisarnermik aqqissuussinermi Asi-p siunnersuisar-tuusutut suliassaanut inuttalersugaane-ranullu siunnersuutit. 16. januar 2007 PINNGORTITALERIFFIKS, Nuuk.

Pikkorissarneq, KANUAANA paasissutissaasiviit, 20. - 22. feb.

Isumasioqatigiinneq, Misissuinermik naliliineq, 19. - 23. februar, Pinngortitaleriffik, Nuuk.

Isumasioqatigiinneq, Cohorte atorlugu naliliinerit, VPA aammalu naliliineq. 26. febr. - 2. marts, Pinngortitaleriffik, Nuuk.

Kalaallit Nunaanni umiarsuit puisinniutit atornerqarneranni periarfissat aporfissallu nalilivigineqarnissaannut namminersor-nerullutik oqartussat suleqatigiisitaanni ataatsimiinneq. 26 april, 31 maj.

KNAPK-ip ataatsimeeqatigineqarnera. Holsteinsborg Dybimi assagiarsunniarne-rup ammaqinneqarnissaanut piunasa-qaasiorneq, juli 2007, Pinngortitaleriffik, Nuuk.

Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit ataat-simiineraat, Holsteinsborg Dybimi assa-giarsunniarnerup ammaqinneqarnis-saanut piunasaqaasiorneq, juli 2007, Aalisarnermut Piniarnermullu Pisorta-qaarfik, Nuuk.

Pinngortitaleriffik DMI-illu isumasioqati-giinnerat, 14. - 15. August, Nuuk.

Danmarkimi Silasiorfeqarfiup DMI-ip immat pillugit ataatsimeeqatigineqar-nera, 15. - 16. august, Nuuk

Qalerallinnik misissuinerit pillugit paasis-sutissiillukni KNAPP-ip soqutiginnittullu allat ataatsimeeqatigineqarneri, sept. 2007, Upernavik, Uummannaq aamma Ilulissat.

Sila pillugu Isumasioqatigiinneq. Avata-ngiisinut Pinngortitamullu Pisortaqaarfik. D. 23. Oktober 2007. Katuaq.

Nunat avannarliit imartaata silaannaap CO₂-mik tigooraasarnera Issittup Imartaani sikup aqutaraa. Immap sikua silalu pillugit isumasioqatigiinneq. Pinngortitaleriffik. 29. October - 2. November, 2007. Nuuk, Kalaallit Nunaat.

Assagiarsuit pillugit biologit siunnersuu-taasa saqqummiunneqarnerat, december 2007, Pinngortitaleriffik, Nuuk.

Møreforskningip suleqatigineqarnera, nunat marlukkaat suleqatigiinnerat kiisalu nunat avannarliit suliniutaat 2008, 4.-6. december, København.

Biologit siunnersuutaat pillugit Aalisar-nermut Piniarnermullu Pisortaqaarfip kiisalu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqaarfip oqaloqatigiiffiusumik ataatsimiinnerat. d. 18. December.

Misissuiffimmut ornigulluni sulinerit

Marinbasis-imut atatillugu timmissat imarmiut ineqarfiinik kisitsineq, Nuuk.

Vædderen atorlugu Galathea 3-mik Sikuijuitsimut Kujallermukarnermi angalanermit siulersuisoq. 9. Januar – 8. Februar 2007.

Umimmat kukiffaannik (nakkutilliinermut atortussanik) aamma Kangerlussuup eqqaani DNA-mut misiligutissanik katersuineq. 08. – 12. februar 2007, Kangerlussuaq, Maniitsoq Kommune.

Sinerissamut qanittumi iluanaarniutigalugu qalerallinniarnermit uuttuutissatut misiligutissanik katersuineq, Februar – 2007, Ilulissat & Uummannaq.

Immap pissusiinik misissuinerit. 29. marts – 16. april, Qeqertarsuaq.

Kangerluarsunnguami qaammatikkutaartumik imermik uuttortaanerit, marts-november, Kangerluarsunnguuaq.

Nuup kangerluani nipinik tunuliaqutaasunik immiussineq 1. april – 1. oktober, 2007, Nuup kangerlua.

Kujataani aataavaqqanik uppersaatis-siorneq. Dokumentation af grønlandssæl unger i Sydgrønland. Qaqortoq, 17. – 21. april.

Nuummi qipoqqarnik ID-mik assilisat katersorneqarput qipoqqaat kangerlummik qanoq atuinerisa misissuiffiqeqarnerannut, 1. Maj – 30. Oktober, 2007, Nuuk.

Nuummi Erisaalik atorlugu MarinBasis-imut ullormut ataasiartarluni misiligutissanik tigooraaneq, Aage V Jensen II, Agdlek aamma Ruder 3.

Qeqertannguarni (Nuup eqqaani) taateraani naajanillu erniortunik misissuineq aprilimiit julimullu sap. akunnerata ataatsip missaanik sivilutigitisartunik. Qeqertannguit, Nuuk.

Nuummi MarinBasis-imut tunngasumik angalanerit, 15. - 22. Maj 1. Juli 10. Oktober.

Qeqertarsuup Sulluani Sisimiullu eqqaani umiarsuaq misissuut Adolf Jensen atorlugu sattuaqassusianik misissuilluni angalaneq, 23. maj – 19. juni.

Kangerluarsunnguami "Bio Basis"-imik uuttortaanerup atulersinnera aallartinneralu. 24. maj – 14. september ullormut arlaleriarluni, Kangerluarsunnguuaq, Nuuk.

Sisimiuni/Maniitsumi saarullinnik katersuineq. 4.-9. juni, 2007.

Paamiuni, Narsami Qaqortumilu saarullinniarnermit katersuinerit. 4. – 12. juni.

Kalaallit Nunaata kitaani imermik uuttortaanerit, 6.-22. juni, Kalaallit Nunaata kitaata sineriaani.

Paamiut atorlugu Tunumi qaleraleqasutsimik misissuineq. 9. – 25. juni, 2007. Danmarksstrædet, Kalaallit Nunaat.

Marian S Merian. Nuummiit Uummannamut uterlugulu angalaneq. 14. junimiit 6. julimut.

Miternik misissuineq, 25. juni – 19. juli, Ilulissat, Uummannaq aamma Upernavik.

Nuup kangerluani taatera at ineqarfiisa tallimat tamarmik kisitsivigineqarnerat. 27. juni og 13. juli.

T-NASS-imut atatillugu Kitaani arfernik angisuunik umiarsuarmiit kisitsineq. Sinerissami alapernaarsuut Tulugaq, Kalaallit Nunaanni sakkutooqarfimmit atukkiunneqartoq atorlugu. 27. juni og 16. august 2007.

Paamiut atorlugu Kitaani raajanik aalisakanillu misissuineq, 28. Juni – 23. August.

Nuuk MarinBasis-imut tunngatillugu aalisakkat qaleruallillu erniaannik misissuineq, Nuuk 3. juli 2007, Adolf Jensen atorlugu.

MarinBasis-imut tunngatillugu Nuup Kangerluani angalanerit. Erisaalik, Aage V Jensen II il. il. atorlugit qaammatikkutaartumik angalanerit.

Qipoqqaat pingasut multisencorinik DTAG-nik aamma 3-D accelerometerinik Pinngortaleriffiup sonometeriinik nalunaqutserneqarput pisarineqarneranni nerisaqarnerannilu kinematikimut tunngasut paasinialugit. 3.-24. Juli, 2007, Nuup kangerlua.

Pinngortaleriffimmut DMU-mut timmissat nappaataannut tunngasumik misiligutissanik tigooraaneq (nujuartanut immikkoortartaqarfimmi). Juni - juli. Qeqertannguit, Nuuk.

Adolf Jensen atorlugu Kujataani saarulleqqanik misissuinerit, 5.-15. juli, 2007.

Tunup avannaarsuani imeqqutaallat ingerlaartarnerannik manniliortarnerannillu misissuinerit, 10. juli – 7. august, Sandøen, Young Sund, Tunup avannaarsua.

Tunup kujataani natsersuarnik nassitsis-sutilersuineq 18. julimitt 1. augustimullu.

Adolf Jensen atorlugu Sisimiuni saarulleqqanik misissuineq. 21. – 29. juli.

Sinerissamut qanittumi Adolf Jensen atorlugu iluanaarniutigalugu qassutinik qalerallinniarnermit uuttuutissatut misiligutissanik katersineq, juli-august 2007. Qeqertarsuup Sullua.

MarinBasis Zackenberg, 23. Juli – 15. August 2007, Tunup avannaarsua.

Issittumi Avatangiisinut sulianut immikkoortortaarfik, DMU. KANUMAS-ip avatangiisinik misissuinerit 1. – 23. august. Qaanaap kommuniani Appani Apparsuarnilu timmissat ineqarfii.

Qilalukkanik qernertanik nalunaaqutser-suineq. 1. august – 22. august, Qaanaaq.

Kangerlussuarmi umimmannik naasunillu misiligutissanik katersineq. 2. – 12. august 2007, Kangerlussuaq, Maniitsoq Kommune.

Nersutit tamugartortut naasoqassutsimut sunniutaat pillugit maannakkut misiliguti-tut inissitsiterinerup misissorneqarnera. 3.-6. august. Kangerlussuaq.

KANUMA-p DMU-mik ikiorteqarluni appa-nik misissuinerit, 7. – 20. aug., Qaanaaq.

T-NASS atorlugu Uummannamiit Nunap Isuata tungaanut arfernik angisuunik timmisartumiit kisitsineq. 24. augustimiit 01. oktoberimullu.

Qilalukkanik qernertanik nalunaaqutser-suineq. 23. august -14. september, 2007. Qimusseriarsuaq.

T-NASS-imut atatilugu Kitaani arfernik angisuunik timmisartumiit kisitsineq. Twin Otter marlunnik misissuiffittalerlugu sisamanillu alapernaarsuisulerlugu. 25. August – 29. September 2007.

Inglefield Bredningimi Qimusseriarsuar-milu timmisartumiit qilalukkanik qerner-tanik kisitsineq. 10. – 23. august 2007.

Adolf Jensen atorlugu nunap iluani qalerallit pillugit angalaneq, qalerallinnik uuttortaaneq. 30. august-14. september, Uummannaq.

Paamiut atorlugu Tunumi saarullinnik misissuineq. 3. – 14. september.

Nuup Akiani "BioBasis" atorlugu uuttortaanerup ilaata atulersinnissaanut alapernaarsuineq. 10. – 12. september.

NAFO-mi immikkoortoq 1C-mi 1D-milu aalerallinnik misissuineq sumiiffimmi 0A-mi aamma 1A-mi. 18. september – 9. oktober, Paamiut atorlugu. Nuuk – Nuuk.

Ningittakkat atorlugit qalerallinnik nalunaaqutseruilluni misissuineq sinerissamullu qanittumi iluanaarniutigalugu qalerallinniarnermi uuttortaanermit misiligutissanik Adolf Jensen atorlugu katersineq, september 2007, Uummannaq.

2006-imi oktoberimi Davis Strædi napillugu nipimik immiussissutit namminneq ingerlasut sisamat ikkunneqarput. 2007-imi oktoberimi aaneqarput paasissutissallu qarasaasiakkut immiunneqarlutik. Pingasut iluatsittumik immiunneqarput tamarmik immikkut ukiup ataatsip ingerlanerani paasissutissartallit. Davis Stræd, Ikersuaq, 1.-20. Oktober, R/V KNORR, WHOI/APL, Seattle.

Qilalukkanik qernertanik nalunaaqutser-suineq, 25. oktober – 9. november 2007.

Niaqornat. Alcoa pillugu paasissutissanik katersineq, 19. – 23. november. Kangerlussuarmi, Sisimiuni Maniitsumilu ataatsimiittarnerit.

Saarullinnik katersineq, Kapisilinni suffisarnerat pillugu pilersaarut, 14. – 15. December.

Saqqummersitat

Born E. 2007. Standing Non-Detriment findings for exports from Greenland of products derived from Atlantic walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus*). Greenland Institute of Natural Resources. CITES Scientific Authority. Greenland.

Born E. & Ugarte, F. 2007. Standing Non-Detriment findings for exports from Greenland of products derived from polar bear (*Ursus maritimus*). Greenland Institute of Natural Resources. CITES Scientific Authority. Greenland.

Burmeister, A & Siegstad, H., 2007. Assessment of Snow Crab in West Greenland 2008. Pinngortitaleriffik, Teknisk rapport nr. 68, 51 pp.

- Cuylar, C., Rosing, M.,** Heinrich, R., Egede, J. & Mathæussen, L. 2007. Status of two West Greenland caribou populations in 2006, 1) Ameralik, 2) Qeqertarsuatsiaat. Greenland Institute of Natural Resources. Technical Report No. 67. 143 pp. (Part I: 1-74; Part II: 75-143).
- Egevang, C** & I. Stenhouse 2007. Field report from Sand Island, Northeast Greenland – 2007. Feltraport fra Naturinstituttet, 10 sider.
- Gammeltoft, S., Jørgensen, E. & **Ugarte, F.** 2007. Arbejdsgrupperapport om etablering af et dataindsamlingssted for observationer af forskellige natur-, miljø- eller dyrefænomener. Direktoratet for Miljø og Natur.
- Johansen, P., P. Aastrup, D. Boertmann, C. Glahder, K. Johansen, **J. Nymand, L.M. Rasmussen** & M. Tamstorf, 2007. Datagrundlag for natur og ressourceudnyttelse i forbindelse med udarbejdelse af SMV for aluminiumsmelter og vandkraft i den centrale Vestgrønland. Danmarks Miljøundersøgelser og Pinngortitaleriffik. <http://aluminium.gl/content/se2/smv-forside/baggrundsrapporter>
- Lesage, V., J.-F. Gosselin, M. Hammill, **M.C.S. Kingsley** and J. Lawson. 2007. Ecologically and biologically significant areas (EBSAs) in the Estuary and Gulf of St. Lawrence—a marine mammal perspective. Canadian Science Advisory Secretariat Res. Doc. 2007/046. 96 pp.
- Løkkegaard, J., Levring Andersen, J., **Boje, J.,** Frost, H., and **Hovgaard, H.** (2007) Report on the Faroese Fisheries Regulation – The Faroe Model. FOI Report no 193, Institute of Food and Resource Economics, University of Copenhagen. 153 p.
- Merkel, F., Labansen, A.L. & Witting, L.** 2007: Monitoring af lomvier og rider i Qaanaaq kommune, 2006. Pinngortitaleriffik. Teknisk rapport 69: 82.
- Rysgaard, S.,** Frederiksen, M. & **Arendt, K.** 2007. Nuuk Basic: The MarineBasic programme. Report 2005-06. Report to DANCEA (the Danish Cooperation for the Environment in the Arctic) under the Danish Ministry of Environment. 60 pp.
- Rysgaard, S.,** Frandsen, M. & **Arendt, K.** 2007. "Exchange" - udveksling mellem Godthåbsfjord og hav. Report to DANCEA (the Danish Cooperation for the Environment in the Arctic) under the Danish Ministry of Environment. 10 pp.
- Rysgaard, S.,** M. K. Sejr, Frederiksen, M., **Arendt, K.** & Frandsen, E. R., 2007. Zackenberg Basic: The marine monitoring programme report 2004-2005. In Klitgaard AB, Rasch M & Caning K (eds) "Zackenberg Ecological Research Operations, ZERO" 12th Annual Report, 2006 Copenhagen. Danish Polar Center, Ministry of Science, Technology and Innovation 2007.
- Rysgaard, S.,** 2007. Galathea 3, Leg 12 – Christchurch til Valparaiso, 11 Jan to 11 Feb. Cruise leader report. 10 pp.
- Rysgaard, S.** & Ramløv, H., 2007. Cruise report to Swedish Polar Secretariat regarding the research project "Sea ice and climate" associated with the LOMROV expedition with Oden to the North Pole.
- Rysgaard, S.,** Sejr, M.K., Frederiksen, M., **Arendt, K.** & Frandsen, E. R., 2007. Zackenberg Basic: The MarineBasic programme. In: Klitgaard, A.B., Rasch, M. and Caning, K. (eds.) 2007. Zackenberg Ecological Research Operations, 12th Annual Report, 2006. - Copenhagen, Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation, 2007.
- Sejr, M. K., Krause-Jensen, D., Frederiksen, M., & **Rysgaard, S.** 2007. Air-sea CO2 flux in Young Sund and the Greenland Sea. In: Klitgaard, A.B., Rasch, M. and Caning, K. (eds.) 2007. Zackenberg Ecological Research Operations, 12th Annual Report, 2006. - Copenhagen, Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation, 2007.
- Stenberg, C.** Recruitment processes in Westgreenland Waters. Dissertation for degree philosophia doctor (Ph D). University of Bergen, 2007. ISBN 987-82-0444-5.
- Ugarte, F. and Heide-Jørgensen, M.P.** 2007. Standing Non-Detriment findings for exports from Greenland of products derived from beluga (*Delphinapterus leucas*). Greenland Institute of Natural Resources. CITES Scientific Authority. Greenland.
- Witting, L., Heide-Jørgensen, M. P., and Laidre, K.** 2007. Intern rapport til den Grønlandske delegation. Det 59. møde for den Internationale Hvalfangstkommision's Videnskabelige Komite.

Ilisimatuutut allaaserisat

Acquarone, M. and Born, E.W. 2007. Estimation of water pool size, turn over rate and body composition of free-ranging Atlantic walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus* L.) studied by isotope dilution 2007. *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom* 87: 77-84.

Bendtsen, J., Gustafsson, K. E., Rysgaard, S. & Vang, T. 2007. Physical conditions, dynamics and model simulations during the ice-free period of the Young Sound/Tyrolerfjord system. In: Rysgaard, S. & Glud, R. N. (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound*. Meddr. Grønland, Bioscience 58:46-59.

Berg, P., D. Swaney, Rysgaard, S., Thamdrupe, B. & Fossing, H. 2007. A fast numerical solution of the general mass-conservation equation for solids and solutes in aquatic sediments. *Journal of Marine Research* 65:317-343.

Blicher, M., Rysgaard, S. & Sejr, M. K., 2007. Growth and production of the sea urchin, *Strongylocentrotus droebachiensis* (O.F. Müller, 1776), in a high arctic fjord and growth along a climate gradient (64 – 77°N). *Marine Ecology Progress Series* 341:89-102.

Born, E.W., M.C.S. Kingsley, F.F. Riget, R. Dietz, P. Møller, T. Haug, D.C.G. Muir, P. Outridge and N. Øien. 2007. A multi-elemental approach to identification of sub-populations of North Atlantic minke whales *Balaenoptera acutorostrata*. *Wildlife Biology* 13: 84-97.

Cuyler C. 2007. West Greenland caribou explosion: What happened? What about the future? Proceedings of the 11th North American Caribou Workshop, Jasper, Alberta, Canada, 23-27 April 2006. *Rangifer*, Special Issue No. 17: 219-226.

Dietz R, Rigét FF, Sonne C, Muir DCG, Backus S, Born EW, Kirkegaard M, Letcher RJ (2007): Age and Seasonal Variability of Polybrominated Diphenyl Ethers in Free-Ranging East Greenland Polar Bears (*Ursus maritimus*). *Environ Pollut* 146(1):177-184.

Garde, E., Heide-Jørgensen, M.P., Hansen, S.H., Nachman, G. & Forchhammer, M.C. 2007. Age-specific growth and remarkable longevity in narwhals (*Monodon monoceros*) from West Greenland as estimated by aspartic acid racemization. *Journal of Mammalogy* 88(1): 49-58.

Glud, R. N., Rysgaard, S., Kühl, M. & Hansen, J. W., 2007. The sea ice in Young Sound: Implications for carbon cycling. In: Rysgaard, S. & Glud, R. N. (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound*. Meddr. Grønland, Bioscience 58:62-85.

Glud, R. N. & Rysgaard, S. 2007. The annual organic carbon budget of Young Sound, NE Greenland. In: Rysgaard, S. & Glud, R. N. (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound*. Meddr. Grønland, Bioscience 58:194-203.

Heide-Jørgensen, M.P., K. L. Laidre, D. Borchers, F. Samara, and H. Stern. 2007. Increasing abundance of bowhead whales in West Greenland. *Biology Letters* 3: 577-580.

Heide-Jørgensen, M. P., and K. L. Laidre. 2007. Autumn-space use patterns of humpback whales (*Megaptera novaeangliae*) in West Greenland. *Journal of Cetacean Research and Management* 9(2):121-126.

Heide-Jørgensen, M. P., K. L. Laidre, M. L. Logsdon, and T. G. Nielsen. 2007. Springtime coupling between phytoplankton, sea ice and sea temperature in Disko Bay, West Greenland. *Progress in Oceanography* 73:79-95.

Heide-Jørgensen, M. P., Stern, H., & Laidre, K. L. 2007. Dynamics of the sea edge in Davis Strait. *Journal of Marine Systems* 67: 170-178. *Soi*: 10.1016/j.jmarsys.2006.10.011.

Heide-Jørgensen, M. P., M. Juul Simon, and K. L. Laidre. 2007. Estimates of large whale abundance in Greenland in September 2005. *Journal of Cetacean Research and Management* 9(2): 95-104.

Jørgensen, P. S., Kristensen, M. W. & Egevang, C. 2007 "Red Phalarope *Phalaropus fulicarius* and Red-necked Phalarope *Phalaropus lobatus* behavioural response to Arctic Tern *Sterna paradisaea* colonial alarms. *Dansk Oritologisk Forenings Tidsskrift* 101 (3): 73-78.

Labansen, A. L., Lydersen, C., Haug, T. and Kovacs, K. M. 2007. Spring diet of ringed seals (*Phoca hispida*) from northwestern Spitsbergen, Norway. *ICES Journal of Marine Science*, 64: 1246-1256.

- Laidre, K.L. & Heide-Jørgensen, M.P.** 2007. Using narwhal s as ocean-observing platforms in the high Arctic. *Oceanography* 20(4): 18-23.
- Lyberth B.,** Landa A., Nagy J., Loison A., Olesen C.R., Gunn A. & Forchhammer, M.C. (2007) Muskoxen (*Ovibos moschatus*) in High Arctic – temporal and spatial differences in body size. *J. Zool.* 272 (2): 227-238.
- Marchal P., Andersen B., Caillart B., Eigaard O., Guyader O., **Hovgaard H.,** Ane Fanny Le Fur, I., Sacchi J. 2007. Impact of technological creep on fishing mortality, for a selection of European fleets. *ICES J. Mar. Science*, 64 (1), 192-202.
- Merkel, F.,** Jamieson, S.E., Falk, K. & Mosbech, A. 2007: The diet of Common Eiders wintering in Nuuk, Southwest Greenland. - *Polar Biology* 30(2): 227-234.
- Merkel, F.,** Mosbech, A., Jamieson, S.E. & Falk, K. 2007: The diet of king eiders wintering in Nuuk, Southwest Greenland, with reference to sympatric wintering common eiders. - *Polar Biology* 30(12): 1593-1597.
- Mikkelsen, B., D. Bloch, & **Heide-Jørgensen, M.P.** 2007. A note on movements of two fin whales (*Balaenoptera physalus*) tracked by satellite telemetry from the Faroe Islands. *J. Cetacean Research and Management* 9(2): 115-120.
- Mosbech, A., Danø, R.S., **Merkel, F.,** Sonne, C., Gilchrist, G. & Flagstad, A. 2007: Use of satellite telemetry to locate key habitats for king eiders *Somateria spectabilis* in West Greenland. In: Boere, G.C., Galbraith, C.A. & Stroud, D.A. (eds): *Waterbirds around the world. A global overview of the conservation, management and research of the world's waterbird flyways.* Edinburgh Stationery Office. Pp. 769-776.
- Rigét FF, Dietz R, **Born EW,** Sonne C, Hobson KA. 2007. Temporal trends of mercury in marine biota of west and north-west Greenland. *Mar Pollut Bull* 54:72-80.
- Rysgaard, S. & Sejr, M.K.** 2007. Vertical flux of particulate organic matter in a High Arctic fjord: Relative importance of terrestrial and marine sources. In: Rysgaard, S. & Glud, R. N. (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound.* Meddr. Grønland, Bioscience 58:110-119.
- Rysgaard, S. & R. N. Glud,** 2007. Carbon cycling and climate change: Predictions for a High Arctic marine ecosystem (Young Sound, NE Greenland). In: Rysgaard, S. & Glud, R. N. (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound.* Meddr. Grønland, Bioscience 58:206-213.
- Rysgaard, S.,** R. N. Glud, Sejr, M. K., Bendtsen, J. & Christensen, P.B. 2007. Inorganic carbon transport during sea ice growth and decay: A carbon pump in polar seas. *J. Geophys. Res.* 112: C03016. doi:10.1029/2006jc003572.
- Rysgaard, S. & R. N. Glud,** 2007. Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study – Young Sound. *Medd Greenland, Bioscience* vol 58. 216 pp.
- Schmid, M. C., Risgaard-Petersen, N., J. van de Vossenberg, Langezaal, S., Kuypers, M. M. M., Lavik, G., Brandsma, J, Damsté, J. S., B. van der Zwaan, Hulth, S., Thamdrupe, B., Canfield, D., Dalsgaard, T., **Rysgaard, S.,** Sejr, M. K., Strous, M., H. J. M. op den Camp & Jetten, M. S. M., 2007. Anaerobic Ammonium Oxidizing Bacteria in Marine Environments: Widespread Occurrence but low Diversity. *Environmental Microbiology* 9(6), 1476-1484.
- Sejr, M. K., Nielsen, T.G., **Rysgaard, S.,** Risgaard-Petersen, N., Sturluson, M., & Blicher, M. 2007. The fate of pelagic organic carbon and importance of the benthic-pelagic coupling in a shallow cove in Disko Bay, west Greenland. *Marine Ecology Progress Series* 341:75-88.
- Simon, M.,** Wahlberg, M. and Miller, L. 2007. Echolocation clicks from killer whales (*Orcinus orca*) feeding on herring (*Clupea harengus*) in Norwegian waters". *Journal of the Acoustical Society of America* 121(2):749-752.
- Simon, M.,** McGregor, P. K. & Ugarte, F. 2007. The relationship between the acoustic behaviour and surface activity of killer whales that feed on herring. *Acta Ethologica.* 10:47-53.
- Sonne, C., Dietz R, **Born, E.W.,** Rigét FF, Leifsson PS, Bechshøft TØ and Kirkegaard M (2007): Spatial and temporal variation in size of polar bear (*Ursus maritimus*) sexual organs and its use in pollution and climate change studies. *Sci Total Environ* 387:237-246.

Sonne, C., Rigét FF, Dietz R, Wiig Ø, Kirkegaard M, **Born, E.W.** (2007) Gross Skull Pathology in East Greenland and Svalbard Polar Bears (*Ursus maritimus*) during 1892 to 2002 in Relation to Organohalogen Pollution. *Sci Total Environ* 372: 554-561.

Sonne, C., Dietz R, Leifsson PS, **Born, E.W.**, Kirkegaard M and Rigét FF (2007): Are liver and renal lesions in East Greenland Polar Bears (*Ursus maritimus*) associated with high mercury levels? *Environ Health* 6:11.

Treble, M.A., Campana, S.E., Wastle, R. E., Jones, C.M. and **Boje, J.** (2007) Growth analysis and age validation of a deep-water Arctic fish, the Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*). *Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*. *Can. J. Fish. Aquat. Sci.* 65: 1047-1059 (2008)

Wieland, K., M. Storr-Paulsen & K. Sünksen, 2007. Response in Stock Size and Recruitment of Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) to Changes in Predator Biomass and Distribution in West Greenland Waters., *J. Northw. Atl. Fish. Sci.*, Vol. 39: 21-33.

Wiig, Ø, **Born EW**, Gjertz I, Lydersen C, Stewart RE (2007) Historical sex-specific distribution of Atlantic walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus*) in Svalbard assessed by mandible measurements. *Polar Biology* 31(1): 69-75.

Witting, L. 2007. Behavioural interactions selecting for symmetry and asymmetry in sexual reproductive systems of eusocial species. *Bulletin of Mathematical Biology*, 69:1167-1198.

Ataatsimiinnernit allakkia

Boje, J. 2007. The fishery for Greenland halibut in ICES Div. XIVb in 2006. WD #1, NWWG 24. april - 3. maj, 17 pp.

Born, E.W. 2007. The catch of polar bears in Greenland. Report to the meeting of the Canadian Polar Bear Technical Committee, 6 - 9 February 2007, Edmonton, Canada: 5 pp.

Burmeister, A. ICES. Stock status of snow crab in West Greenland 2007 p 49 - 57. IN: Report of the Working Group on the Biology and Life History of Crabs (WGCRAB), 30. April - 3. May, 2007, Lowestoft, UK. ICES CM 2007/LRC:09. 87 pp.

Carsten Hvingel, Jesper Boje and Kaj Sünksen. 2007. A quantitative assessment framework for the Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*) stock off East Greenland, Iceland and the Faroe Islands using a production model in a state-space structure and Bayesian inference. WD # 25, NWWG, 24. april - 3. maj, 25 pp.

Desportes, G., Pike, D., Gunnlaugsson, T., Mikkelsen, B., Lawson, J., **Simon, M.**, Víkingsson, G., **Witting, L.**, Øien, N., Zabavnikov, V. and Acquarone, M. Trans North Atlantic Sightings Survey - TNASS 2007. IWC/SC/59/O19.

Heide-Jørgensen, M.P. & Laidre, K.L. 2007. Further evidence for a single stock of bowhead whales between Canada and West Greenland. SC-59-BRG36.

Heide-Jørgensen, M.P. and Simon, M. Cue rates for common minke, fin and humpback whales in West Greenland. IWC/SC/M07/AWMP12

Heide-Jørgensen, M.P., Simon, M.J. and Laidre, K.L. Estimates of large whale abundance in Greenland waters from a ship-based survey in 2005. IWC/SC/M07/AWMP13

Heide-Jørgensen, M. P., Borchers, D. L., **Witting, L.**, **Simon, M. J.**, **Laidre, K. L.**, **Rosing-Asvid, A.**, Pike, D. G. 2007. Final estimates of large whale abundance in West Greenland waters from an aerial survey in 2005. IWC/SC/59/AWMP7.

Heide-Jørgensen, M.P., Laidre, K.L., Borchers, D. & Samarra, F. Surprising recovery of bowhead whales SC-59-BRG23.

Hovgård, H., & K. Sünksen, 2007. Greenland survey results and commercial data for Atlantic cod in Greenland inshore and offshore waters for 2006 and 2007. ICES NWWG, 24. april - 3. maj, 32 pp.

Hvingel, C., J. Boje & K. Sünksen, 2007. A quantitative assessment framework for the Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*) stock off East Greenland, Iceland and the Faroe Islands using a production model in a state-space structure and Bayesian inference. ICES NWWG, 24. april - 3. maj, 16 pp.

Jørgensen O.A. 2007. Survey for Greenland Halibut in NAFO Divisions 1C-1D, 2006. NAFO SCR Doc. 07/29.31 pp.

Jørgensen O.A. 2007. Assessment of the Greenland Halibut Stock Component in NAFO Subarea 0 + Div 1A offshore + Div. 1B-1F. NAFO SCR Doc. 07/44. 25 pp.

Kingsley, M.C.S. 2007. A provisional assessment of the shrimp stock off West Greenland in 2007. NAFO SCR Doc. 07/70 Ser. No. N5456. NAFO Scientific Council Meeting, 24. Oktober - 1. nov. 17 pp.

Kingsley, M.C.S. 2007. Catches of Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) off West Greenland, 1999-2006. NAFO SCR Doc. 07/66 Ser. No. N5451. NAFO Scientific Council Meeting, 24. oktober - 1. nov. 4 pp.

Kingsley, M.C.S. 2007. Effect of changing the cod series on a Bayesian production model for West Greenland shrimp. NAFO SCR Doc. 07/67 Ser. No. N5452. NAFO Scientific Council Meeting, 24. oktober - 1. november. 11 pp.

Kingsley, M.C.S. 2007. The fishery for Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) off West Greenland, 1970 - 2007. NAFO SCR Doc. 07/69 Ser. No. N5455. 41 pp.

Laidre, K.L., Heide-Jørgensen, M.P., & Nielsen, T.G. 2007. The role of the bowhead whale as a predator in West Greenland. SC-59-BRG25.

Siegstad, H. 2007. Denmark/Greenland research report for 2006. NAFO SCS document 07/15. Serial No. N5379.

Siegstad, H. and C. Hvingel. 2007. An assessment of the shrimp stock in Denmark Strait - off Eastgreenland. NAFO SCR document. 07/68. Serial No. 5454 (6pp).

Simon, M., Kingsley, M., and Witting, L. 2007. Seasonal and spatial distribution and sex ratio of fin whale catches off West Greenland, 1987 - 2006. IWC/SC/M07/AWMP3.

Simon, M., Kingsley, M. and Witting, L. 2007. Biological parameters and the seasonal and spatial distribution of minke whale catch off West Greenland, 1987-2006. IWC/SC/M07/AWMP7.

Simon, M., Kingsley, M. and Witting, L. 2007. Seasonal and spatial distribution and sex ratio of fin whale catches off West Greenland, 1987-2006. IWC/SC/59/AWMP2.

Sünksen, K. 2007. By-catch in the Greenlandic off shore shrimp fisheries 2006-07. ICES NWWG, 24. april - 3. maj, 10 pp.

Sünksen, K. & O.A. Jørgensen, 2007. Survey for Greenland halibut in ICES Division 14B, June 2006. ICES NWWG, 24. april - 3. maj, 34 pp.

Sünksen, K. 2007. A preliminary estimate of Atlantic cod (*Gadus morhua*) biomass in West Greenland offshore waters (NAFO Subarea 1) for 2007 and recent changes in the spatial overlap with Northern shrimp (*Pandalus borealis*). NAFO SCR Doc. 07/73, 10 pp.

Sünksen, K. 2007. Discarded by-catch in shrimp fisheries in Greenlandic offshore waters 2006-2007. NAFO SCR Doc. 07/88, 12 pp.

Sünksen, K. & O.A. Jørgensen, 2007. Biomass and Abundance of Demersal Fish Stocks off West Greenland Estimated from the Greenland Shrimp Survey, 1988-2006. NAFO SCR Doc. 07/28, 31 pp.

Sünksen, K. (editor), 2007. Flow of scientific data in fisheries involved in the CEDER project. CEDER-workingpaper, 15-17. januar, 39 pp.

Witting, L. 2007. Population dynamics of fin whales off West Greenland. IWC/SC/59/AWMP4.

Witting, L. 2007. Population dynamics of humpback whales off West Greenland. IWC/SC/59/AWMP5.

Witting, L. 2007. Assessment methods for minke whales off West Greenland. IWC/SC/59/AWMP6.

Witting, L. 2007. Population dynamics of fin whales off West Greenland. IWC/SC/M07/AWMP4.

Witting, L. 2007. Population dynamics of humpback whales off West Greenland. IWC/SC/M07/AWMP5.

Witting, L. 2007. Assessment methods for minke whales off West Greenland. IWC/SC/M07/AWMP6.

Saqummiussinerit allat

(Nalunaarsukkat tamarmiunngillat)

Oqalugiarneq: Isumasioqatigiinneq "Immap sikua silallu pissusia", Nunatta eqqaani erngup ingerlaarnera, 29. Oktober - 2. November, Nuuk.

Oqalugiarneq: FreshNor workshop on 'Nordic collaboration on Arctic climate change', 18.-19. Oktober, at SMHI in Norrköping, Sweden.

Boertmann, D., Frederiksen, M., Mosbech, A. & Merkel, F. 2007: Studies of seabird autumn migration and marine ecology. Presentation made for Oil companies concerning Environmental Studies in the Disko West Area, København, Denmark, 6. december 2007.

Boje, J. Finn Karlsenip pulaarnerani, Pinngortitaleriffiup – Danmarkimi Aalisakkanik Misissuisoqarfiup suleqatigiinnerat pillugu oqalugiaat, 23. jan., København.

Burmeister, A. : "Status og snow crab in West Greenland" og "Biological research of snow crab in Greenland", ICES WGCRA, Assessment og biologi vedr. krabber. 27. april – 1. maj, 2007. Lowestoft, England.

Burmeister, A.: "Reproductive traits of mature females snow crab (*Chionoecetes opilio*) in West Greenland coastal waters. 2007 11th ICIRD, International Society of vertebrate Reproduction and Development. Reproduction cycles and patterns, 6. – 9. sept., 2007. Smithsonian Tropical Research Institute, Panama City, Panama.

Burmeister, A.: "Stock status of snow crab in West Greenland" og "Prevalence of Bitter crab diseases in Greenland" Workshop- Hematodinium Associated Diseases. Research status and future directions, 20. – 22. sept. 2007. Charlottetown, Prince Edward Island, Canada

Burmeister, A.: Assagiarsuit qanoq issusii siunnersuinerlu 2008. Ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinneq, dec. 2007, Pinngortitaleriffik.

Cuyler, C., 2007, KNR-Radiomi aallakaatitsineq: Umimmaat d. 14. jan., Nuuk, Grønland.

Cuyler, C., 2007, Pinngortitaleriffiup inatsisiliortarnermi / pisuussutinut uumassusilinnut tunngasuni inissisimanagera. Asilerisut pikkorissarneranni oqalugiaat (Asi), pingasunngorneq 17. januar 2007, Pinngortitaleriffik, Nuuk, Kalaallit Nunaat.

Cuyler, C., 2007, Arctic Forum 2007, "West Greenland Wildlife: Recent caribou and muskox observations and future plans", 23. – 24. maj 2007, Washington D.C., USA.

Cuyler, C., 2007, "West Greenland ungulates under climate change", 5. December 2007. Giessen University, Giessen, Germany.

Cuyler, C., 2007, "Herd Structure criteria for caribou and muskox in West Greenland", 5. December 2007. Giessen University, Giessen, Germany.

Cuyler, C., 2007, Wildbiologische Seminare nr. 242. "Kangerlussuaq muskox: from few to many", 6. December 2007. Giessen University, Giessen, Germany.

Cuyler, C., 2007, "West Greenland life", 6 December 2007. Giessen University, Giessen, Germany.

Egevang, C. 2007 "Status and trends in Greenland seabirds" oqalugiaat, isumasioqatigiinneq, Thorshavn september.

Egevang, C. & Merkel, F. 2007: Seabird harvesting in Greenland. Nunat avannarliit killiit timmiaat imarmiut immami artorsartitaasumi, Thorshavn, Savalimmiut, 26 – 29 Sept. 2007.

Glud, R. N. & Rysgaard, S. 2007. 1h DR -P1 1 Akunneq ataaseq aallakaatitaq uunga tunngasoq " CO2 i de Arktiske oceaners dyb" aallakaatittakkami "Videnskabens Verden". (P1 aamma P2-mi aallakaateqqinneqartartoq).

Labansen, A. L., 2007. Raadiukkut aallakaatitaq (Videnskabens Verden af Jens Brønden), KNR. Nuup eqqaani taateraaf Oktober, Nuuk.

Labansen, A. L., 2007. Asi pillugu isumasioqatigiinnermi "pinngortitamik paasininneq pillugu oqalugiaat". Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik,. 22. – 23. november, Nuuk.

Labansen, A. L., 2007. Foredrag pillugu isumasioqatigiinnermi "pinngortitamik paasininneq pillugu oqalugiaat" Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik. 22.-23. november, Nuuk.

Merkel, F. & Mosbech, A. 2007: Studies of Thick billed Murres and other seabirds in the Kanumas area. Presentation made for Oil companies concerning Ice, Climate & Environment in the Kanumas Area. København, Denmark, 5. december 2007.

Mikkelsen, D. M. Klimaovervågning i Arktis. ALKA seminar, Ilinniarsissuaq, Nuuk. August 2007.

Rysgaard, S., 2007. Interviews to 6 broadcasting TV stations in Chile on the Galathea 3 world-wide expedition. Leg 12 to Antarctica. Christchurch-Valpariso. February 8 & 9, 2007.

Rysgaard, S., 2007. Nunat tamalaat issittumut ukiorititaat. KNR-imut ilanngussaq 30 minutsiusoq 14 februar. Greenland.

Rysgaard, S., 2007. Nunat tamalaat issittumut ukiorititaat. Pinngortitaleriffiup suliniutai pillugit aallakaatitaq KNR 22. Februar.

Rysgaard, S., 2007. Ilisimatuussutsip silarsuaani KNR radio. Kuldioxid immallu sikua. Akunnerup affaani aallakaatitaq 20. maj & 22. maj.

Rysgaard, S., 2007. Information to US public about climate change, melting Ice Sheet and reduced sea ice conditions in Greenland. The Peter Greenberg show. 2. June. NY. U.S.A.

Rysgaard, S., 2007. Ilisimatuussutsip silarsuaani KNR radio. Kuldioxid immallu sikua. Akunnerup affaani aallakaatitaq. 3 Juni.

Rysgaard, S., 2007. Nunatsinni sila pillugu periaasissiorinissaq pillugu qinikkat saqqummiisoralugit oqallinneq. KNR 13. september.

Siegstad, H. KANUAANA-mi nakkutilliusunut oqalugiarnaq 5. januar, Nuuk

Siegstad, H. Aalisagaqassuseq pillugu Grønlandsbankenimut oqalugiarnaq. 15. februar.

Siegstad, H. Aalisakkat pillugit siunnersuinermik aalisartunut aalisakkerisunullu ilisimatitsilluni ataatsimiititsineq. 28. juni.

Siegstad, H. Raajat pillugit siunnersuinermik aalisartunut aalisakkerisunullu ilisimatitsilluni ataatsimiititsineq. 8. november.

Simon, M. 2007, Nuup Kangerluani qipoq-qarneq misissuineq, pingaartumik assit atorlugit ilisarnaasersuinerit. 28. september, Naturinstituttet.

Sünksen, K., 2007. Suliniut CEDER "raajarniarnermi pisisoortakkat". Nakkutilliusunut piniarnermillu nakkutilliusunut oqalugiarnaq. 5. januar, Nuuk.

Sünksen, K., 2007. Kalaallit Nunaanni saarullik "pilluataarneq" aallarterpa naalerpaluuniit? Qaqortormiunut tyskit aalisakkanik misissuutaata Walther Herwigip tikeraarnerani oqalugiarnaq. 29. oktober, Qaqortoq.

Sünksen, K., 2007. Kalaallit Nunaanni saarullik "pilluataarneq" aallarterpa naalerpaluuniit? Qaqortormiunut tyskit aalisakkanik misissuutaata Walther Herwigip tikeraarnerani oqalugiarnaq. 12. november, Nuuk.

Ugarte, F. Oqalugiarnaq: Studies of the migration & occurrence of whales and seals in the KANUMAS area. Ataatsimeersuarnermi oqalugiarnaq: Ice, Climate & Environment in the KANUMAS Area. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut. D. 05. December, København.

Allaganngorlugit saqqummiinerit (Nalunaarsukkat tamarmiunngillat)

Cuyler C. 2007. Relating location of kill to body condition in the 2004-2005 harvest in Greenland's Akia-Maniitsoq caribou. Poster ved 4th CARMA mødet, 27.-29. November 2007, Vancouver, BC, Canada.

Evang, C. 2007 "Drømmefuglen" Fugle og Natur nr. 1 2007: 18-19.

From, L., 2007. Sikup aattup sila navia. nartorsioertippaa. S. Rysgaard pillugu al. laaserisaq saqqarleq "Galatheami ilisimatusartup immap sikuata nunarsuullu kiatsikkiartornerata ataqatigiinnerat paasivaa". 16. Januar Jyllandsposten.

Jastrup, M., 2007. Det kolde Nord ind i varmen. **Søren Rysgaard** Nunat tamalaat issittumut ukiorititaanni danskit suliniutaat pillugit oqaaseqarpoq. Politiken 1. marts.

Mikkelsen, D.M., 2007, Immap sikuata naaneri, Urt, 2.

Rasmussen, I. S., 2007. Silap malinnaaffigineqarnera sakkortusineqarpoq. Nuuk Basisip aallartinneqarnera pillugu Sermit-siami allaaserisaq.

Rosing-Asvid A. 2007. Nunatsinni pinngortitami nutaarsiassaq AG. 17/5 (Aataavaqqat Nunap Isuata inunngortarnerat pillugu allaaserisaq).

Rysgaard, S., 2007. Viaje historica Ilega de Dianamarca Chilenos se suman al viaje. Article to La Estrella, Chile. Febr 9, 2007.

Rysgaard, S., N. Mikkelsen, A. Kuipers, J. B. Jensen & N. Risgaard-Petersen, 2007. Ilisimatusartut silap qanga qanoq issimanera immap naqqani paasiniaaraat. Atuagadliutini aallaaserisaq (AG) sisamanngorneq 19. juli.

Rysgaard, S., N. Mikkelsen, A. Kuipers, J. B. Jensen & N. Risgaard-Petersen, 2007. Qanga silap qanoq issimaneranut takussutissat immap naqqanit aaneqarput. Ingeniøren 17. August.

Struck, D., 2007. Climate change in Greenland; positive and negative effects. Interview with **Søren Rysgaard** on this matter. The Washington Post. May 2007.

Suliat allat

(Nalunaarsukkat tamarmiunngillat)

Pikkorissarneq 15. december "tusagasiorfiit qanoq pineqartartut, ajornartorsiortoqartillugu aqutsineq aammalu ataveqarfinnik nassaartorneq". Pisortatut, Nuuk, Grønland.

Egevang, C. "Pinngortitaleriffiup sulisui-nut assilerinermik ilinniartitsineq" sulisu-nuinnaq oqalugigiarneq, sep. 07

USA-mit Canadamillu Nuummi kalaaliaq-qami kapisilinnik katersineq. 2007, august - november.

Labansen, A. L. Ilinniarnertuunngorniar-fimmi ilinniartitaaneq pillugu sammisa-qarneq. Nuuk, 2007.

Rasmussen, L.M. Danskit timmialerituut atuagassiaannut dommeriuneq

Rysgaard, S., 2007. Nunatta imartaa-sammisaq kissartuq. Nunat tamalaat Is-sittumut Ukiorititaata aallarnerneqarnera. Danmarkip, Savalimmiut, Kalaallit Nunaata kiisalu Islandip Nordatlantens Brygge-mi ataatsimoorlutik aaqqissuussinerat, Strandgade, København. 1 marts.

Rysgaard, S., 2007. Silap pissusia uumasusileqarfiillu – Nunat Tamalaat Issittumut Ukiorititaat pillugu paasissutissiiffiusumik ataatsimiinneq 23.april Hans Egedep Illua, Nuuk.

Rysgaard, S., 2007. Siunissami Kalaallit Nunaannut aningaasaliisarnissaq eqqar-saatigalugu Kalaallit Nunaanni silap allan-goriartornera pillugu siunnersuineq. Wellington Management Company, LLP. Boston U.S.A.

Ilulissanut tikeraat Europa Kommissionip Siulittaasua José Manuel Barroso, Danmarkip ministeriunera Anders Fogh Rasmussen, aammalu Kalaallit Nunaanni naalakkersuisut siulittaasuut Hans Enoksen 24 – 26 juni (2007). **Rysgaard, S. Maria S. Merian.**

Rysgaard, S., 2007. Nuuk Basisip saq-qummiunneqarnera. Siunissami periar-fissat - Pinngortitaleriffiup allineqarnera, Danmarkip Kalaallillu Nunaata suleqatigii-lernerat suleqatigiinnerullu nukittorsarne-qarnera. Folketingip Avatangiisinut Piler-saarusiortarnermullu Ataatsimiititaliaata Pinngortitaleriffimmut pulaartinneqar-nerani oqalugiarneq angalaarussinerlu. Danskit folketingianeersunik Avatangii-sinullu Ministerimik Connie Hedegaard-imik pulaartoqarneq.

Rysgaard, S., 2007.. Kalaallit Nunaanni silap allanngoriartornera pillugu Nuummi Katersortarfimmi pisorta qarfinnut inatsi-sartunullu aallarniutaasumik ataatsimii-titsineq. 1 okt.

Siegstad, H. KVUG-imi (Kalaallit Nunaan-ni ilisimatuutut misissuisarnermut ataatsimiititaliaq) ilaasorta q

Siegstad, H. KIIP-ip aningaasaataanik agguasartunut ilaasortanngorpoq (ataatsimiinnerit 2).

Siegstad, H. Naatsorsueqqissaartar-fimmi siulittaasoq. (ataatsimiinnerit 2).

Siegstad, H. Aalisarnermut Siunnersui-soqatigiinneq peqataasartoq (ukiumut ataatsimiinneq 5 – 10).

Simon, M. VHF-mut pikkorissarneq. Pinngortitaleriffik. 21 – 24. Maj, 2007.
Simon, M. Stress pillugu pikkorissarneq. Pinngortitaleriffik. 25. Maj, 2007

Sünksen, K. Aalisarnermut Siunnersuiso-qatigiinni peqataasartoq.

Sünksen, K. Aalisarnermut Siunnersuiso-qatigiinni saarullinniarnepur aqunneqar-neranut suleqatigiissitani .

Ugarte, F. Pinngortitami, avatangiisini uumasunilu pissutsit assigiinngitsut ma-linnaaffiqineqarneri aallaavigalugit paa-sissutissanik katersinermut suleqatigiis-sitanut peqataavoq. Ataqatigiissaarisutut: Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisorta qarfik.

Ugarte, F. 2008-imi piniartut isumasio-qatigiisinneqarneranni ataqatigiissaari-soq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nuna-lerinermullu Pisorta qarfik Oqaaseqaataa-sinnaasut allat (Soorlu Pinngortitaleriffiup sulisorinngisaasa Pinngortitaleriffiup aningaasaatai atorlugit suliaasimasunik ilisimasat.

Taasassat allat

Kristin Laidre, Malene Simon og Fernando Ugarte arfernik puisinillu assilisat atorlugit atuakkamut peqataapput: Jefferson, T.A., Webber, M. & Pitman, R. 2008. Marine mammals of the World, a comprehensive guide to their identification. Elsevier. 573 s.